

INSOLVENČNÍ PRÁVO I.

Radim Chalupa

Struktura IZ

Obecné otázky § 1-70

Insolvenční řízení § 7, §71-96

Projednání úpadku a rozhodnutí o něm §97-158

Incidenční spory § 159-164

Uplatňování pohledávek §165-204

Majetková podstata §205-230

Neplatnost a neúčinnost právních úkonů §231-243

Konkurs § 244-313

Nepatrný konkurs § 314-315

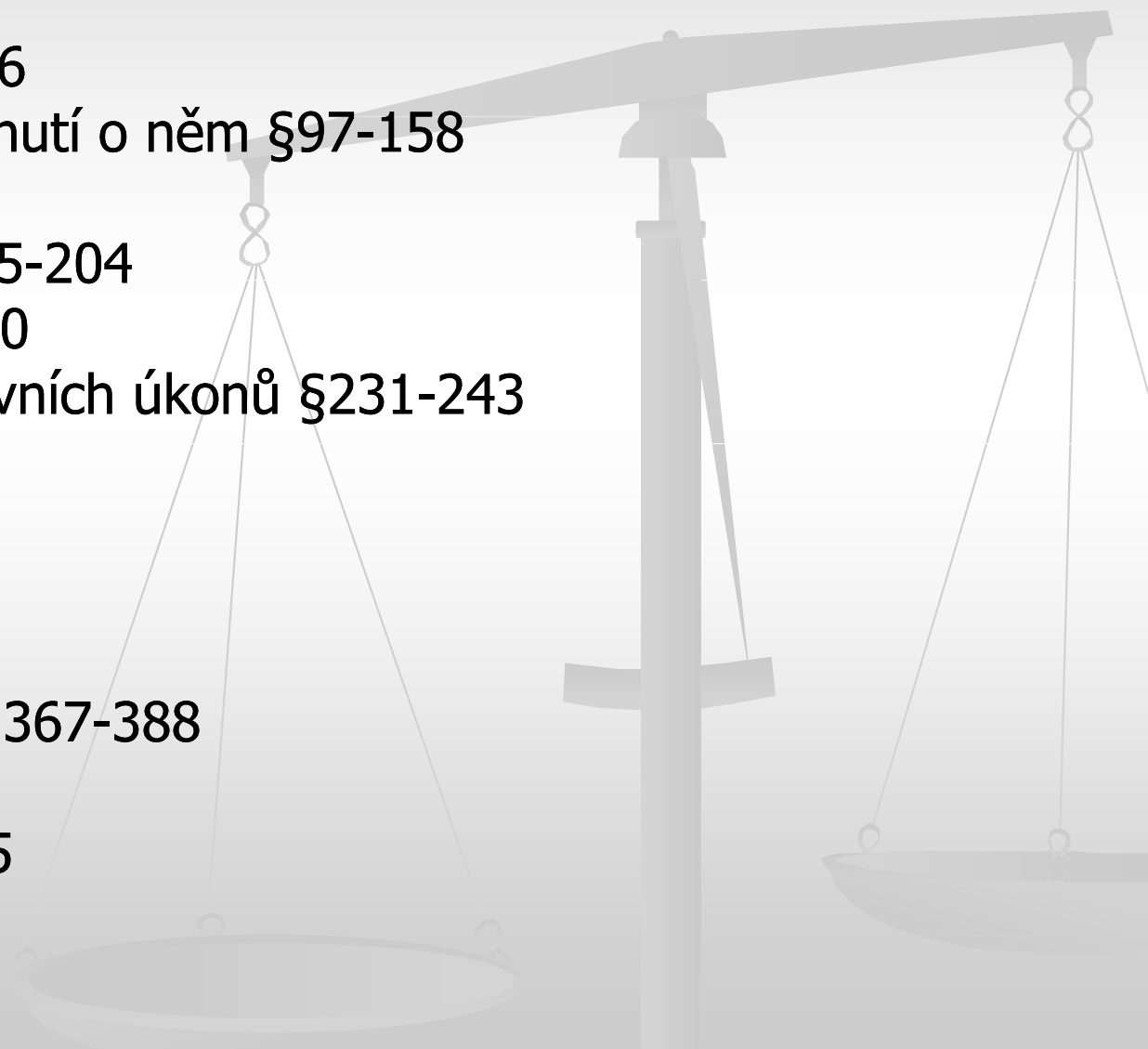
Reorganizace § 316-364

Vyloučení účinků §365-366

Úpadek finančních institucí §367-388

Oddlužení §389-418

Insolvenční rejstřík §419-425

Kostra IZ

Obecná a společná ustanovení

Předmět úpravy IZ

§ 1

Úpadek

§ 3

Zásady IŘ

§ 5

Způsoby řešení úpadku

§ 4

Výjimky z působnosti IZ

§ 6

Vztah I., II. a III. části

§ 8

Procesní subjekty

§ 9

Insolvenční správce

§ 21-25, 27, 29-32, 36-38, 45

Veřitelské orgány

§ 46/1

Schůze věřitelů

§ 47/1, 49

Věřitelský výbor

§ 56, 58

Zástupce věřitelů

§ 68

Insolvenční rejstřík

§ 419

Kostra IZ

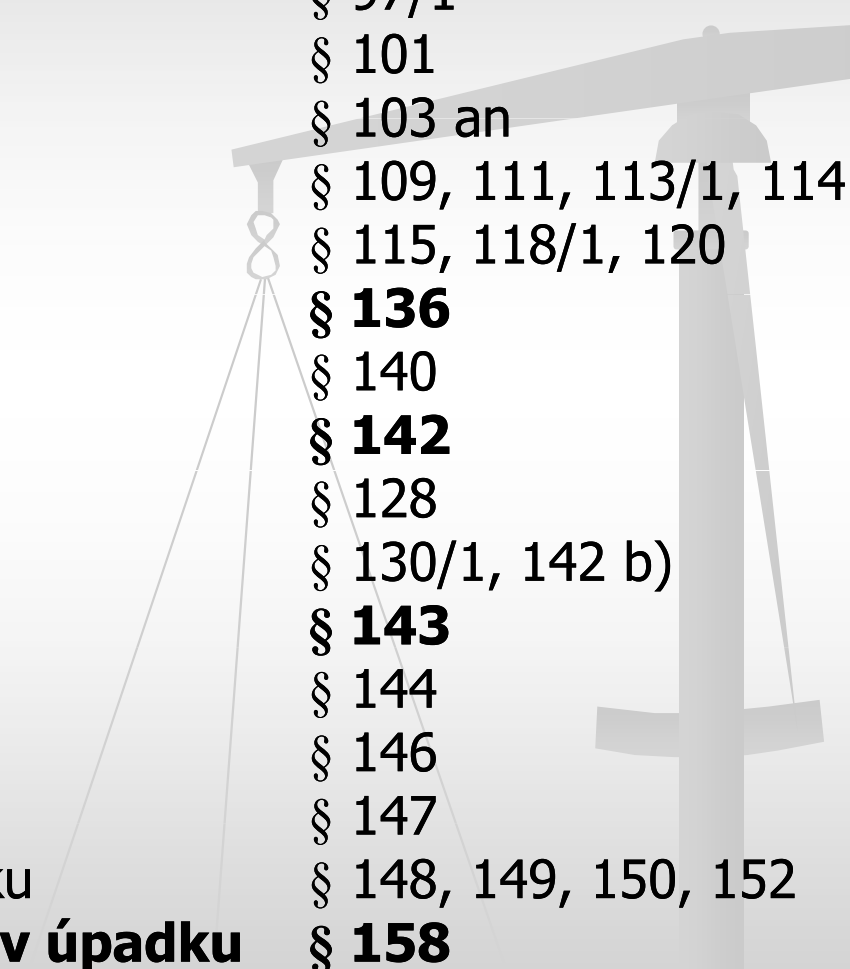
Procesní ustanovení, incidenční spory

Použití OSŘ	§ 7
Doručování	§ 71 an
Jednání	§ 85
Zásada vyšetřovací	§ 86
Rozhodnutí	§ 88
Přípustnost odvolání	§ 91
Autoremedura	§ 95
Incidenční spory	§ 159-162

Kostra IZ

Projednání IN a rozhodnutí o IN

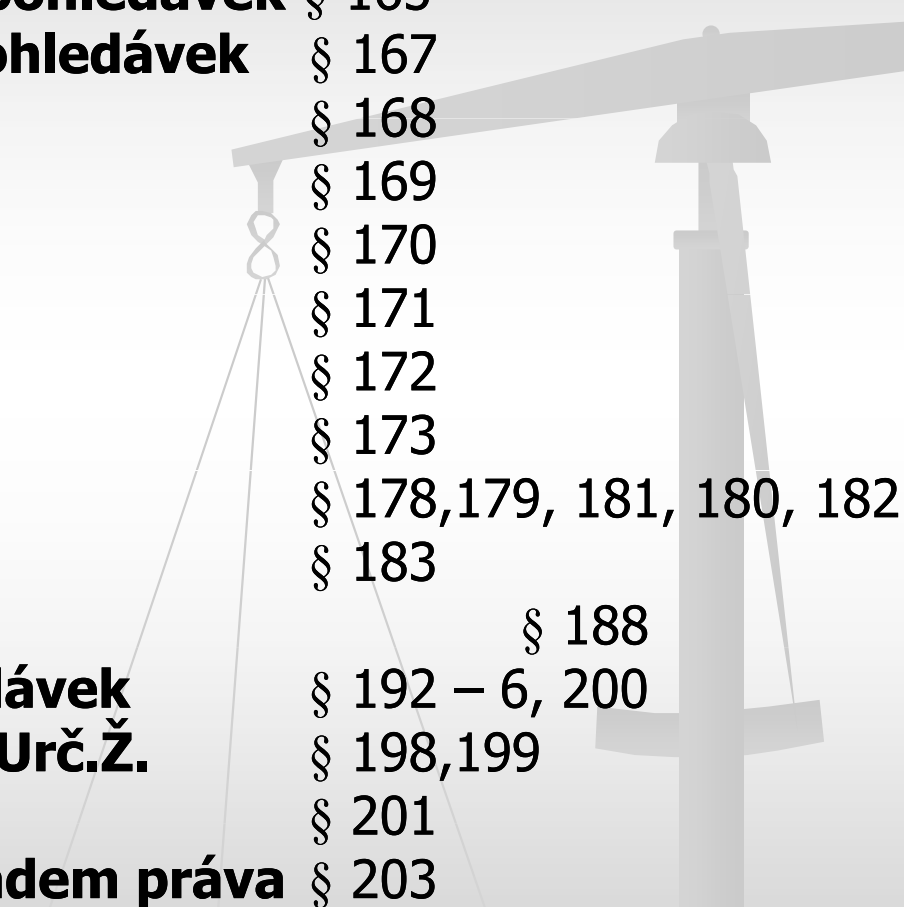

Zahájení IŘ	§ 97/1
Vyhláška o zah. IŘ	§ 101
Insolvenční návrh	§ 103 an
Účinky zahájení IŘ	§ 109, 111, 113/1, 114
Moratorium	§ 115, 118/1, 120
Rozhodnutí o úpadku	§ 136
Účinky rozhodnutí o úpadku	§ 140
Jiná rozhodnutí o IN	§ 142
Odmítnutí IN	§ 128
Zastavení IŘ	§ 130/1, 142 b)
Zamítnutí IN	§ 143
Zamítnutí IN pro NM	§ 144
Zánik účinků spoj. se zah. IŘ	§ 146
Odp. navrhovatele za škodu	§ 147
Stanovení způsobu řešení úpadku	§ 148, 149, 150, 152
Rozhodnutí, že dlužník není v úpadku	§ 158

Kostra IZ

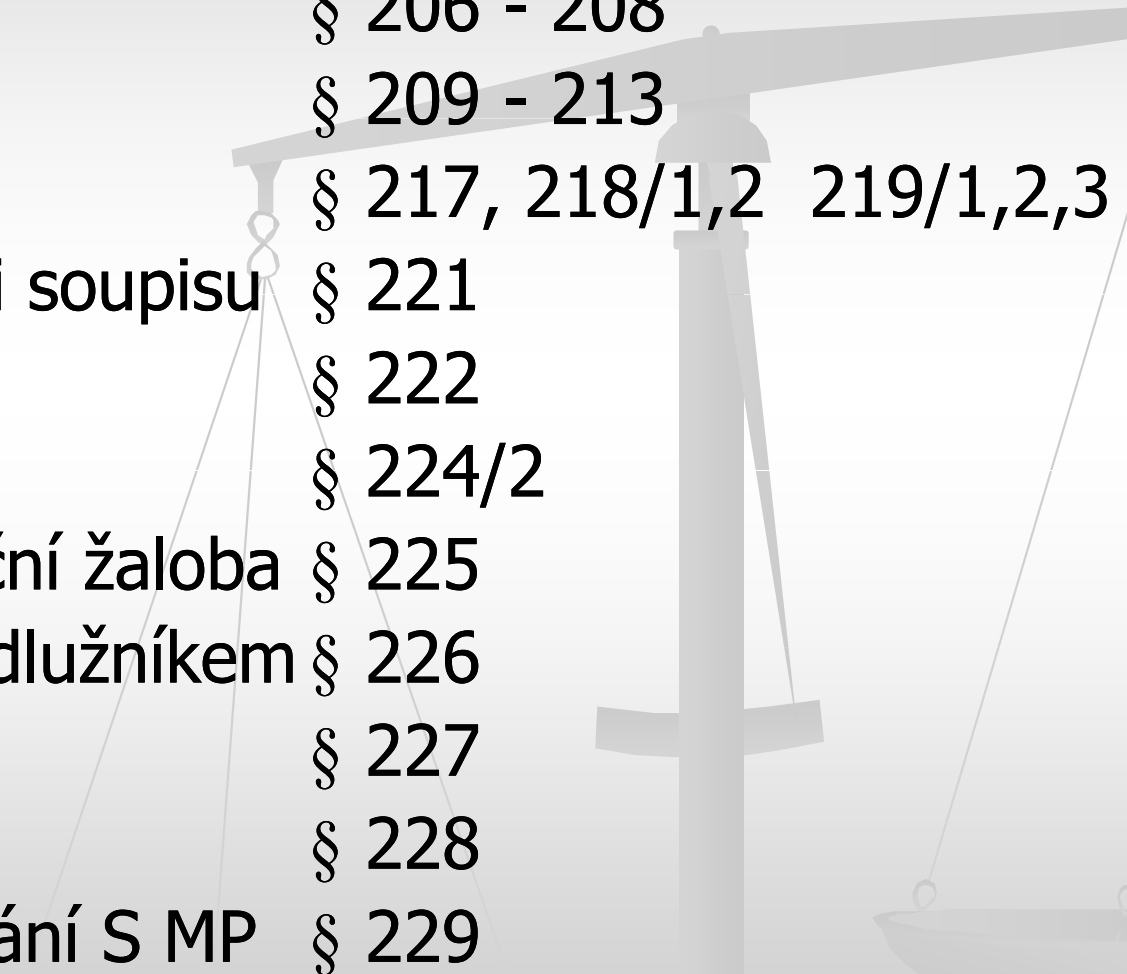
Uspokojování pohledávek

Uspokojování přihlášených pohledávek	§ 165
Uspokojování zajištěných pohledávek	§ 167
Pohledávky za podstatou	§ 168
Pohled. postavené naroveň PzP	§ 169
Neuspokojované pohledávky	§ 170
Úroky	§ 171
Podřízené pohledávky	§ 172
Přihlášení pohledávky	§ 173
Povinnost zaplatit do MP	§ 178, 179, 181, 180, 182
Uplatnění zajištění mimo IŘ	§ 183
Přezkum přihlášek	§ 188
Popření přihlášených pohledávek	§ 192 – 6, 200
Popření přihl. pohledávek a Urč.Ž.	§ 198, 199
Zjištěné pohledávky	§ 201
Uspokojení pohledávek pořadem práva	§ 203

Kostra IZ

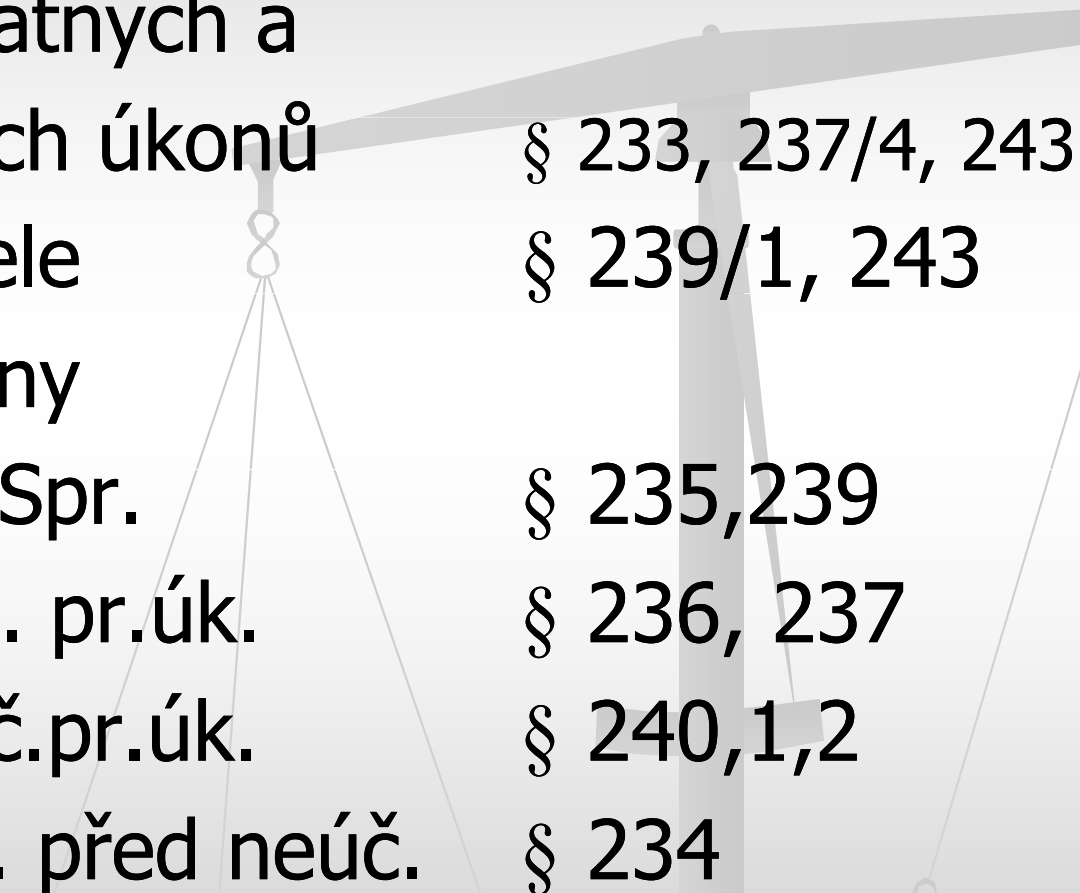
majetková podstata

Majetková podstata	§ 206 - 208
Zjišťování MP	§ 209 - 213
Soupis MP	§ 217, 218/1,2 219/1,2,3
Prohlášení o správnosti soupisu	§ 221
Zveřejnění soupisu	§ 222
Zápis cizích věcí do MP	§ 224/2
Vyloučení z MP excindační žaloba	§ 225
Vynětí z MP uplatněmé dlužníkem	§ 226
Vynětí z MP správcem	§ 227
Nakládání s MP	§ 228
Dispoziční opr. k nakládání S MP	§ 229

Kostra IZ

neplatné a neúčinné právní úkony

Práva věřitelů z neplatných a neúčinných právních úkonů	§ 233, 237/4, 243
Odpůrčí žaloba věřitele	§ 239/1, 243
Neúčinné právní úkony + odpůrčí žaloba ISpr.	§ 235, 239
Vydání plnění z neúč. pr.úk.	§ 236, 237
Zvláštní případy neúč.pr.úk.	§ 240, 1, 2
Přednost nepl. pr.úk. před neúč.	§ 234

Předmět úpravy IZ

§ 1

Tento zákon upravuje

- a) **řešení úpadku** a **hrozícího úpadku** dlužníka soudním řízením **některým ze stanovených způsobů** tak, aby došlo **k uspořádání majetkových vztahů** k osobám dotčeným dlužníkovým úpadkem nebo hrozícím úpadkem a ***k co nejvyššímu a zásadně poměrnému uspokojení dlužníkových věřitelů,***
- b) **oddlužení** dlužníka.

Úpadek

§3

(1) Dlužník je v **úpadku**, jestliže má

- a) více věřitelů a
- b) peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a
- c) tyto závazky není schopen plnit (dále jen "platební neschopnost").

(2)

(3) Dlužník, který je **právníkou osobou nebo fyzickou osobou - podnikatelem**, je v úpadku i tehdy, je-li **předlužen**. O předlužení jde tehdy, má-li dlužník více věřitelů a souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku. Při stanovení hodnoty dlužníkovy majetku se přihlíží také k další správě jeho majetku, případně k dalšímu provozování jeho podniku, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník bude moci ve správě majetku nebo v provozu podniku pokračovat.

(4) O **hrozící úpadek** jde tehdy, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem **důvodně předpokládat**, že dlužník **nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část** svých **peněžitých závazků**.

Úpadek

Dlužník je v úpadku, jestliže je
platebně neschopný (insolventní)

bez ohledu na povahu dlužníka

nebo

předlužený

pokud je právnickou osobou nebo podnikatelem

Platební nechopnost (insolvence)

Dlužník je v **platební neschopnosti**,
jestliže **má**

- a) **více věřitelů** *a*
- b) **penežitě závazky** po dobu
delší 30 dnů **po lhůtě splatnosti**
a
- c) **závazky není schopen plnit.**

Fikce insolvence

Dlužník není schopen plnit své peněžité závazky, jestliže

- a) **zastavil platby podstatné části svých peněžitých závazků, nebo**
- b) **je neplní po dobu delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti, nebo**
- c) **není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek vůči dlužníku výkonem rozhodnutí nebo exekucí, nebo**
- d) **nesplnil povinnost předložit seznamy, kterou mu uložil insolvenční soud (seznam majetku, seznam závazků, seznam zaměstnanců).**

Předlužení

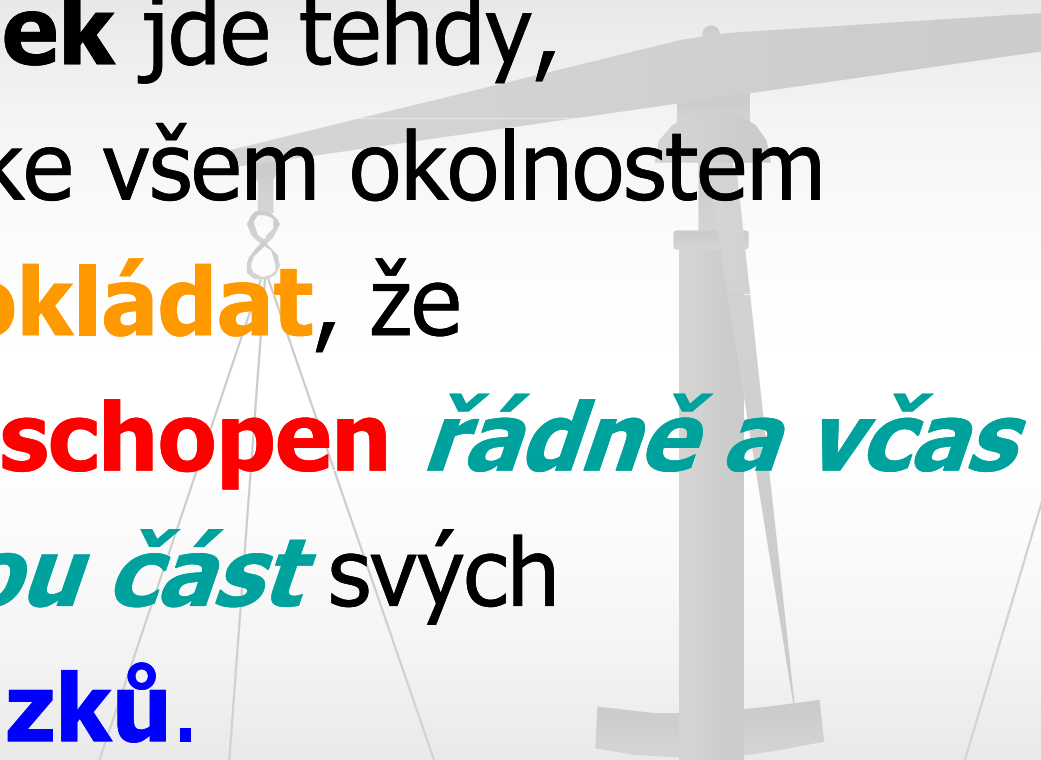
Dlužník je předlužen:

- a) má-li více věřitelů *a*
- b) souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku.

Při stanovení hodnoty dlužníkovy majetku se přihlíží také k další správě jeho majetku, případně k dalšímu provozování jeho podniku, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník bude moci ve správě majetku nebo v provozu podniku pokračovat.

Hrozící úpadek

O **hrozící úpadek** jde tehdy, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem **důvodně předpokládat**, že **dlužník nebude schopen *řádně a včas* splnit *podstatnou část* svých peněžitých závazků.**

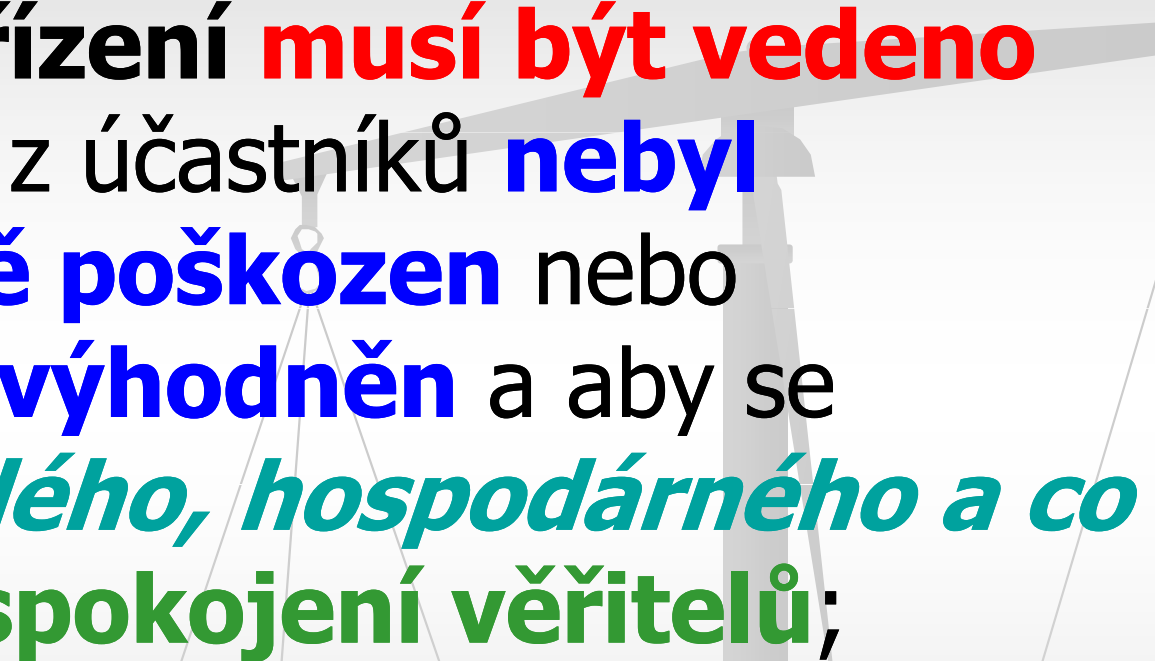
Zásady IŘ

§ 5

Insolvenční řízení spočívá zejména na těchto **zásadách**:

- a) **insolvenční řízení musí být vedeno** tak, aby žádný z účastníků nebyl **nespravedlivě poškozen** nebo **nedovoleně zvýhodněn** a aby se dosáhlo **rychlého, hospodárného a co nejvyššího uspokojení věřitelů**;
- b) **věřitelé**, kteří **mají** podle tohoto zákona zásadně **stejně nebo obdobné postavení**, mají v insolvenčním řízení **rovné možnosti**;
- c) nestanoví-li tento zákon jinak, **nelze práva věřitele nabytá v dobré víře před zahájením** insolvenčního řízení **omezit rozhodnutím** insolvenčního soudu ani **postupem** insolvenčního správce;
- d) **věřitelé** jsou **povinni zdržet se** jednání, směřujícího k **uspokojení** jejich pohledávek **mimo insolvenční řízení**, ledaže to dovoluje zákon.

Zásada spravedlivého vedení řízení a co nejvyššího uspokojení

- a) **insolvenční řízení musí být vedeno** tak, aby žádný z účastníků **nebyl nespravedlivě poškozen** nebo **nedovoleně zvýhodněn** a aby se **dosáhlo rychlého, hospodárného a co nejvyššího uspokojení věřitelů;**
-

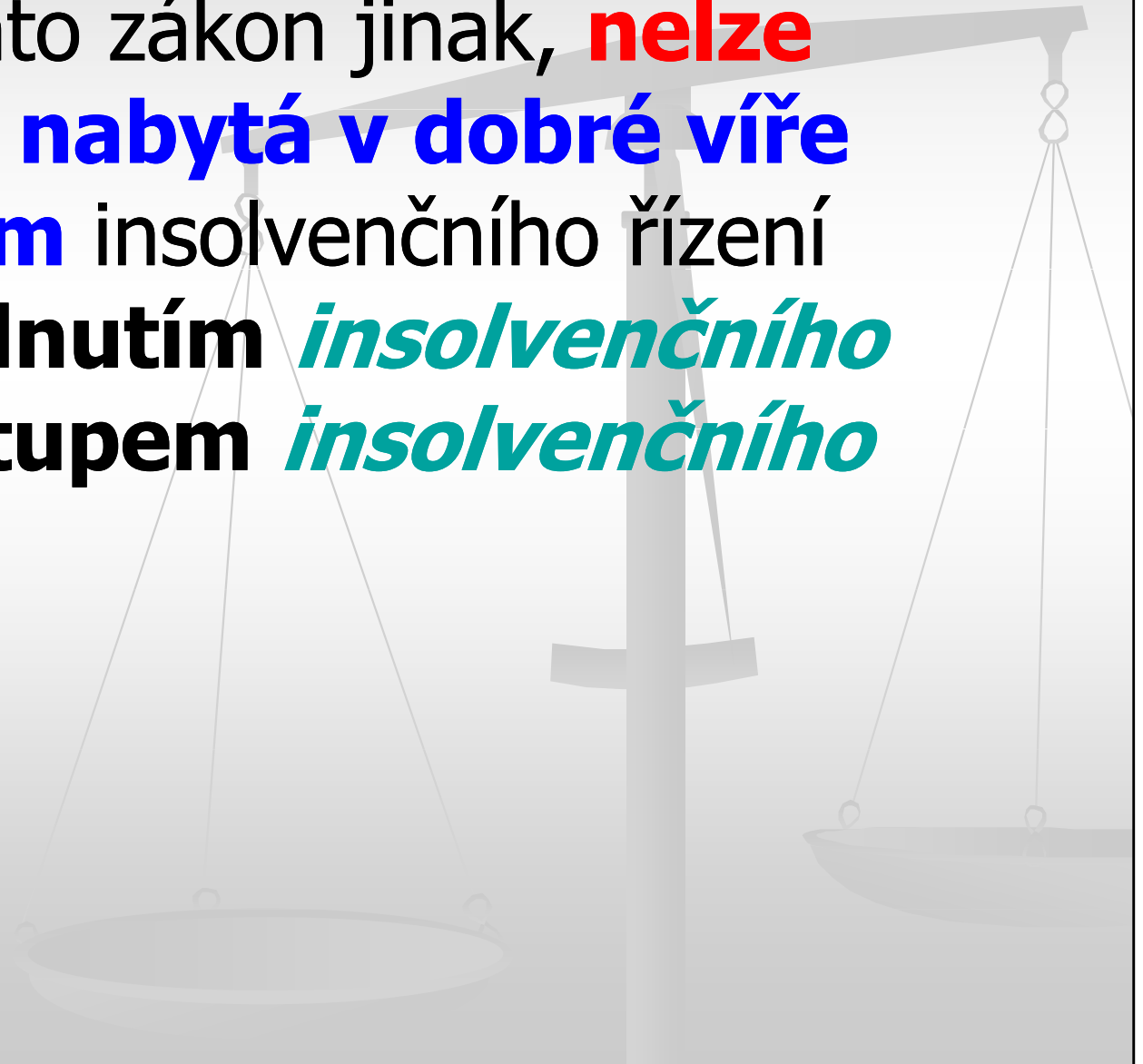
Zásada rovných možností stejně postavených věřitelů

b) **věřitelé**, kteří **mají** podle tohoto zákona zásadně **stejně nebo obdobné postavení**, **mají** v insolvenčním řízení **rovné možnosti**;

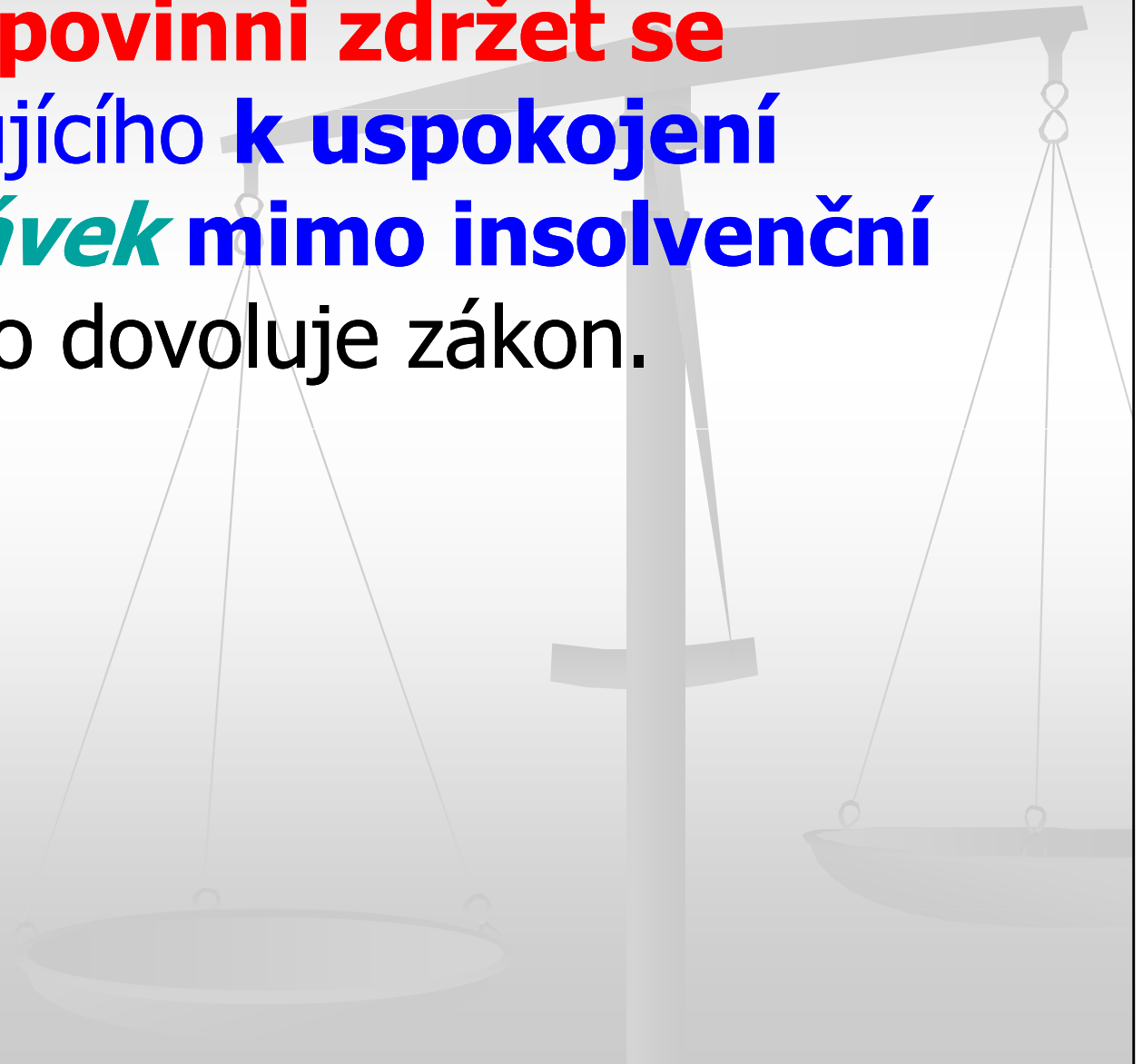
Zásada zákazu omezení práv věřitele nabytých v dobré víře

- c) nestanoví-li tento zákon jinak, **nelze** práva věřitele nabytá v dobré víře před zahájením insolvenčního řízení **omezit** rozhodnutím *insolvenčního soudu* ani **postupem** *insolvenčního správce*;

Zásada zákazu uspokojení mimo insolvenční řízení

- d) **věřitelé jsou povinni zdržet se jednání, směřujícího k uspokojení jejich pohledávek mimo insolvenční řízení, ledaže to dovoluje zákon.**

Způsob řešení úpadku

§ 4

(1) **Způsobem řešení úpadku** nebo **hrozícího úpadku dlužníka** ... se rozumí

- a) **konkurs,**
- b) **reorganizace,**
- c) **oddlužení** a
- d) **zvláštní způsoby řešení úpadku,** které tento zákon stanoví pro určité subjekty nebo pro určité druhy případů.

***nepatrný konkurs** a
řešení úpadku finančních institucí*

Způsob řešení úpadku

§ 4

(2) **Rozhodnutím** insolvenčního soudu **o způsobu řešení úpadku** se rozumí,

- a) jde-li o **konkurs nebo o některý ze zvláštních způsobů řešení úpadku**, rozhodnutí o prohlášení konkursu na majetek dlužníka (dále jen "**rozhodnutí o prohlášení konkursu**"),
- b) jde-li o **reorganizaci, rozhodnutí o povolení reorganizace** a
- c) jde-li o **oddlužení, rozhodnutí o povolení oddlužení**.

Vyjímky z působnosti IZ

§ 6

(1) Tohoto zákona nelze použít, jde-li o

- a) stát,
- b) územní samosprávný celek
- c) Českou národní banku,
- d) Všeobecnou zdravotní pojišťovnu České republiky,
- e) Fond pojištění vkladů,
- f) Garanční fond obchodníků s cennými papíry,
- g) veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení, zřízené podle zvláštního zákona 2a),
- h) veřejnou vysokou školu, nebo
- i) právnickou osobu, jestliže stát nebo vyšší územní samosprávný celek 2) před zahájením insolvenčního řízení převzal všechny její dluhy nebo se za ně zaručil.

(2) Tohoto zákona nelze dále použít, jde-li o

- a) finanční instituci, po dobu, po kterou je nositelem licence nebo povolení podle zvláštních právních předpisů, upravujících její činnost,
- b) zdravotní pojišťovnu zřízenou podle zvláštního právního předpisu, po dobu, po kterou je nositelem povolení k provádění veřejného zdravotního pojištění,
- c) politickou stranu nebo politické hnutí v době vyhlášených voleb podle zvláštního právního předpisu.

Procesní subjekty

§9

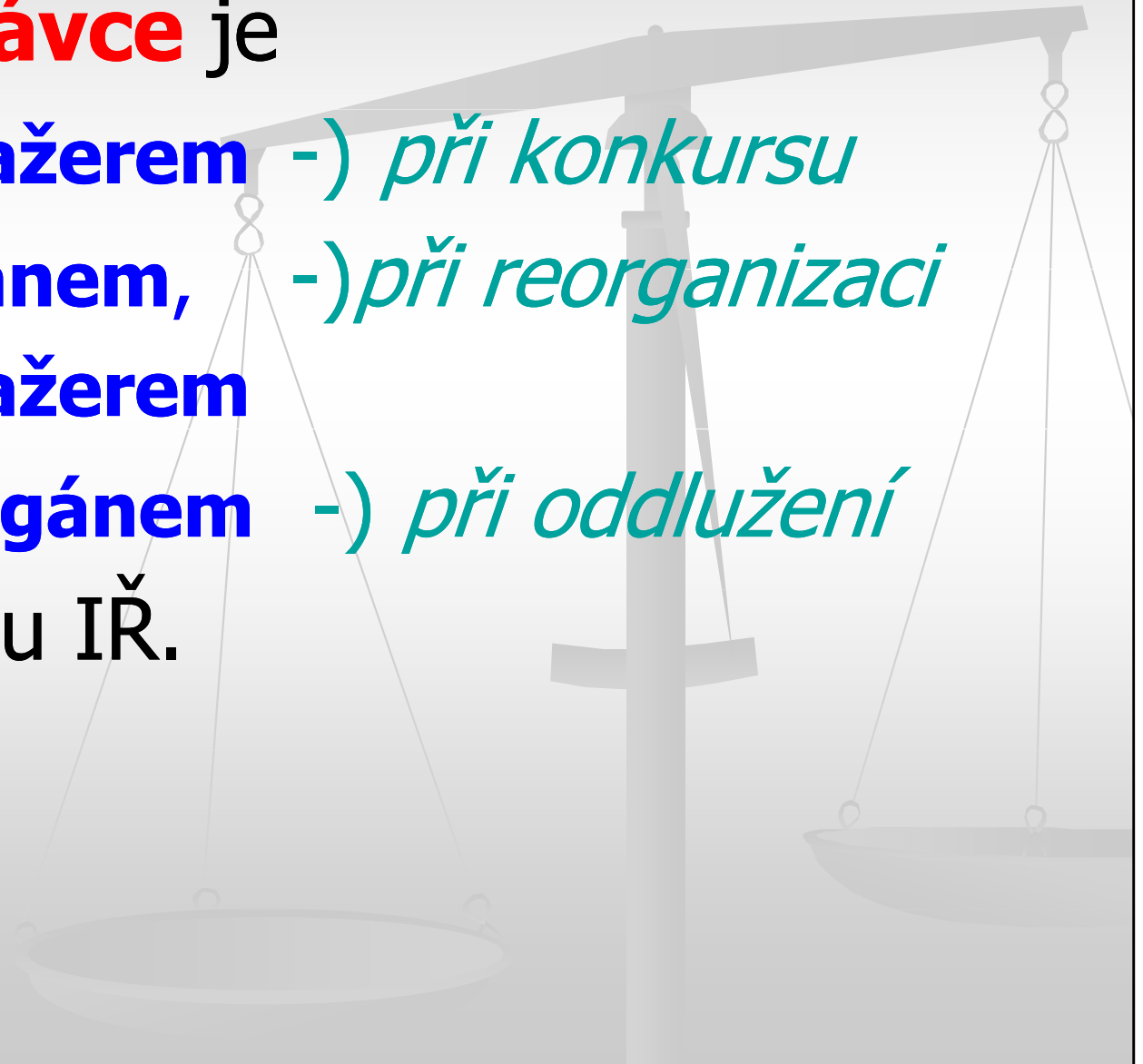
Procesními subjekty podle tohoto zákona jsou

- a) insolvenční soud,
- b) dlužník,
- c) věřitelé, kteří uplatňují svá práva vůči dlužníku,
- d) insolvenční správce, popřípadě další správce,
- e) státní zastupitelství, které vstoupilo do insolvenčního řízení nebo do incidenčního sporu,
- a
- f) likvidátor dlužníka.

Insolvenční správce - charakteristika

Insolvenční správce je

- ✓ **výkonným manažerem** -) *při konkursu*
 - ✓ **dozorovým orgánem,** -) *při reorganizaci*
 - ✓ **výkonným manažerem
+ dozorovým orgánem** -) *při oddlužení*
- úpadce** v průběhu IŘ.

Insolvenční správce - působnost

Insolvenční správce **zejména**:

- ✓ je osobou s **dispozičními oprávněními** (**oprávněn nakládat s majetkovou podstatou**) (**jen při konkurzu a nepatrném konkurzu**)
- ✓ při přezkumu je oprávněn **popírat přihlášené pohledávky**
- ✓ **zjišťuje majetkovou podstatu,**
- ✓ provádí a soustavně **doplňuje soupis majetkové podstaty,**
- ✓ se namísto dlužníka **účastní incidenčních sporů,**
- ✓ se namísto dlužníka **účastní dalších soudních řízení** týkajících se majetkové podstaty (**jen při konkurzu a nepatrném konkurzu**),
- ✓ **zpeněžuje majetkovou podstatu,**
- ✓ **schvaluje některé úkony úpadce,**
- ✓ **dohlíží na plnění reorganizačního plánu** (při reorganizaci).
- ✓ **dohlíží na plnění splátkového kalendáře** (při oddlužení).

Insolvenční správce

způsob jednání, označení

Jedná-li insolvenční správce v právních vztazích namísto dlužníka

(např. nakládá s majetkovou podstatou, účastní se soudních řízení)

činí právní úkony svým jménem, na účet dlužníka.

Insolvenční správce se při úkonech uskutečňovaných svým jménem a na účet úpadce označuje způsobem, z něhož je patrné, že tak činí při výkonu funkce insolvenčního správce.

Součástí označení insolvenčního správce je i nezaměnitelné označení dlužníka.

Insolvenční správce

vznik funkce

Insolvenčního správce

- ✓ **ustanovuje insolvenční soud**, a to osobu, kterou
- ✓ **určuje předseda insolvenčního soudu**,
- ✓ ze **seznamu insolvenčních správců** vedeného Ministerstvem spravedlnosti.
 - Ize ustanovit i **fyzickou osobu mimo seznam**, která splňuje obecné a kvalifikační předpoklady pro zápis do seznamu a se svým ustanovením souhlasí),
 - Ize ustanovit **veřejnou obchodní společnost**.

Insolvenční správce - vznik funkce

Schůze věřitelů, která nejbližší následuje po přezkumném jednání, je oprávněna

- ✓ **odvolat z funkce** insolvenčního správce ustanoveného insolvenčním soudem a
- ✓ **ustanovit nového** insolvenčního správce.

Usnesení schůze věřitelů o ustanovení insolvenčního správce

potvrzuje insolvenční soud;

nepotvrdí je pouze tehdy, **nesplňuje-li** insolvenční správce **zákonné podmínky** pro ustanovení insolvenčního správce do funkce.

Insolvenční správce je ustanoven nejpozději v rozhodnutí o úpadku.

Insolvenční správce - zánik funkce

Insolvenční soud **je oprávněn**

na návrh insolvenčního správce nebo věřitelského orgánu
anebo i bez tohoto návrhu

- ✓ **odvolat z funkce insolvenčního správce**, a to
 - z důležitých důvodů, které nemají původ v porušení povinností insolvenčního správce.

Insolvenční soud je oprávněn

na návrh věřitelského orgánu nebo dlužníka anebo i bez
tohoto návrhu

- ✓ **zprostit funkce insolvenčního správce**, který
 - neplní řádně své povinnosti **nebo**
 - nepostupuje při výkonu své funkce s odbornou péčí **anebo**
 - závažně porušil důležitou povinnost, uloženou mu zákonem nebo soudem.

Insolvenční správce - odpovědnost

Insolvenční správce odpovídá za škodu nebo jinou újmu,

kterou dlužníku, věřitelům nebo třetím osobám způsobil tím,

- ✓ že při výkonu své funkce porušil povinnosti, jež jsou mu uloženy zákonem nebo rozhodnutím soudu, jakož i tím,
- ✓ že při jejím výkonu nepostupoval s odbornou péčí.

Odpovědnosti za škodu nebo jinou újmu se insolvenční správce zproští, jen když

prokáže, že škodě nebo jiné újmě nemohl zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které po něm bylo možné spravedlivě požadovat se zřetelem k průběhu insolvenčního řízení.

Insolvenční správce **nese odpovědnost za uspokojení pohledávek** za majetkovou podstatou **vzniklých na základě právního úkonu insolvenčního správce.**

Odpovědnosti za uspokojení pohledávek za majetkovou podstatou se insolvenční správce zproští, jen když

prokáže, že v době, kdy tento právní úkon činil, nemohl poznat, že majetková podstata nebude stačit k úhradě jím založené pohledávky za majetkovou podstatou.

Insolvenční správce - odměna

Insolvenční správce má právo

- ✓ **na odměnu** a
- ✓ **na náhradu hotových výdajů.**

Odměna a náhrada hotových výdajů insolvenčního správce se uspokojují

- ✓ **z majetkové podstaty**
- ✓ **ze zálohy na náklady insolvenčního řízení (*nestačí-li majetková podstata*)**
- ✓ **jsou hrazeny státem (*nelze-li uspokojit z majetkové podstaty nebo ze zálohy*).**

Insolvenční správce

povinnost mlčenlivosti

§ 45

Insolvenční správce **zachovává mlčenlivost** o **skutečnostech, o kterých zvláštní právní předpis stanoví povinnost mlčenlivosti, pokud se o nich dozvěděl při výkonu své funkce, a to i po jejím skončení;**

této mlčenlivosti jej v rozsahu výkonu této funkce může zprostit ten, v jehož zájmu ji má, nebo insolvenční soud.

Totéž platí pro třetí osoby vykonávající činnosti, ke kterým je povinen insolvenční správce.

Věřitelské orgány

§46

(1) **Věřitelskými orgány** jsou
schůze věřitelů a
věřitelský výbor nebo **zástupce věřitelů.**

Schůze věřitelů

§ 47

(1) Schůzi věřitelů svolává a řídí insolvenční soud. Svolá ji z vlastní iniciativy, nebo na návrh insolvenčního správce, věřitelského výboru anebo alespoň 2 věřitelů, jejichž pohledávky počítané podle výše (§ 49 odst. 1) činí alespoň desetinu přihlášených pohledávek.

Insolvenční soud svolá schůzi věřitelů tak, aby se konala do 30 dnů poté, co byl o její svolání požádán, není-li navržen pozdější termín konání.

Schůze věřitelů

§ 49

- (1) Nestanoví-li tento zákon jinak, vyžaduje se k **platnosti usnesení schůze věřitelů** **prostá většina hlasů přítomných nebo řádně zastoupených věřitelů**, počítaná podle výše jejich pohledávek; přitom platí, že **na každou 1 Kč pohledávky připadá jeden hlas**.
- (2) Náleží-li pohledávka více osobám, musí se dohodnout, kdo bude vykonávat práva s ní spojená. Nedohodnou-li se, vykonávají tato práva jen ohledně svého dílu pohledávky; pro tyto účely platí, že každé z těchto osob náleží stejný díl pohledávky. Ustanovení občanského zákoníku 12) o spoluvlastnictví se použijí obdobně.

Věřitelský výbor

§ 56

- (1) **Je-li přihlášených věřitelů více než 50, je schůze věřitelů povinna ustanovit věřitelský výbor.** Členy věřitelského výboru a jejich náhradníky volí schůze věřitelů.
- (2) Věřitelský výbor má nejméně 3 a nejvýše 7 členů. O počtu členů rozhoduje schůze věřitelů. Každý člen věřitelského výboru má svého náhradníka; schůze věřitelů může rozhodnout o vyšším počtu náhradníků členů věřitelského výboru.

Věřitelský výbor

§ 58

(1) Věřitelský výbor chrání společný zájem věřitelů a v součinnosti s insolvenčním správcem přispívá k naplnění účelu insolvenčního řízení.

(2) Věřitelský výbor zejména

- a) dohlíží na činnost insolvenčního správce,
- b) poskytuje insolvenčnímu správci podporu při jeho činnosti,
- c) uděluje insolvenčnímu správci nebo dlužníku s dispozičními oprávněními souhlas k uzavírání smluv o úvěrovém financování,
- d) schvaluje průběžně výši a správnost hotových výdajů insolvenčního správce a nákladů spojených s udržováním a správou majetkové podstaty,
- e) může nahlížet do dlužníkovy účetnictví nebo evidence vedené podle zvláštního právního předpisu 13) ,
- f) může rozhodnout o ověření řádné účetní závěrky nebo mimořádné účetní závěrky auditorem,
- g) může nahlížet do dlužníkových písemností ve stejném rozsahu jako insolvenční správce,
- h) plní úkoly stanovené tímto zákonem nebo uložené mu insolvenčním soudem,
- i) je oprávněn podávat insolvenčnímu soudu návrhy týkající se průběhu insolvenčního řízení, včetně návrhů na uložení procesních sankcí.

Věřitelský výbor

§ 58

(3) Věřitelský výbor vykonává svou činnost jako sbor; ze svého středu volí předsedu, který svolává a řídí jeho schůze. Jestliže věřitelský výbor nezvolí předsedu ani při opakované volbě, určí ho z řad členů věřitelského výboru insolvenční soud. Věřitelský výbor se schází z vlastní iniciativy nebo jej svolá insolvenční soud anebo insolvenční správce. **Rozhoduje většinou hlasů svých členů** s tím, že nepřítomné členy zastupují jejich náhradníci; má-li člen věřitelského výboru více náhradníků (§ 56 odst. 2), zastupují jej v pořadí určeném schůzí věřitelů při jejich volbě. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy. Usnášet se věřitelský výbor může jen tehdy, je-li přítomna nadpoloviční většina jeho členů nebo jejich náhradníků. Připouští-li to povaha některé z činností, může věřitelský výbor jejím provedením nebo prováděním pověřit některého ze svých členů nebo jeho náhradníka.

(4) Členové a náhradníci věřitelského výboru se mohou ve věřitelském výboru dát na své nebezpečí zastoupit kteroukoliv fyzickou osobou, která má způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu; nejde-li o advokáta, může tento zástupce jednat jedině osobně. Náklady, které jim tím vzniknou, platí ze svého.

Zástupce věřitelů

§ 68

(1) **Není-li volba věřitelského výboru povinná, může schůze věřitelů místo něho zvolit zástupce věřitelů** a jeho náhradníka.

(přihlášených věřitelů je méně než 50)

(2) **Ustanovení o věřitelském výboru platí pro zástupce věřitelů a jeho náhradníka obdobně.** Zástupce věřitelů a jeho náhradník však nemohou být jmenováni insolvenčním soudem a neplatí pro ně § 63 odst. 2.

„Nalézací část“ insolvenčního řízení

Doručením *insolvenčního návrhu*
insolvenčnímu soudu **se zahajuje**
insolvenční řízení

Projednání *insolvenčního návrhu*

Rozhodnutí o *insolvenčním návrhu*

Rozhodnutí o způsobu řešení úpadku

Rozhodnutí že dlužník není v úpadku

Řešení úpadku

Nalézací řízení při řešení úpadku

Přihlášení pohledávek

Přezkum pohledávek

zjištění pohledávek *nebo*

popření pohledávek

Soupis majetkové podstaty

Uspokojení věřitelů při řešení úpadku

Zpeněžení majetkové podstaty *nebo*

Plnění reorganizačního plánu *nebo*

Plnění splátkového kalendáře

Zahájení IŘ

§ 97

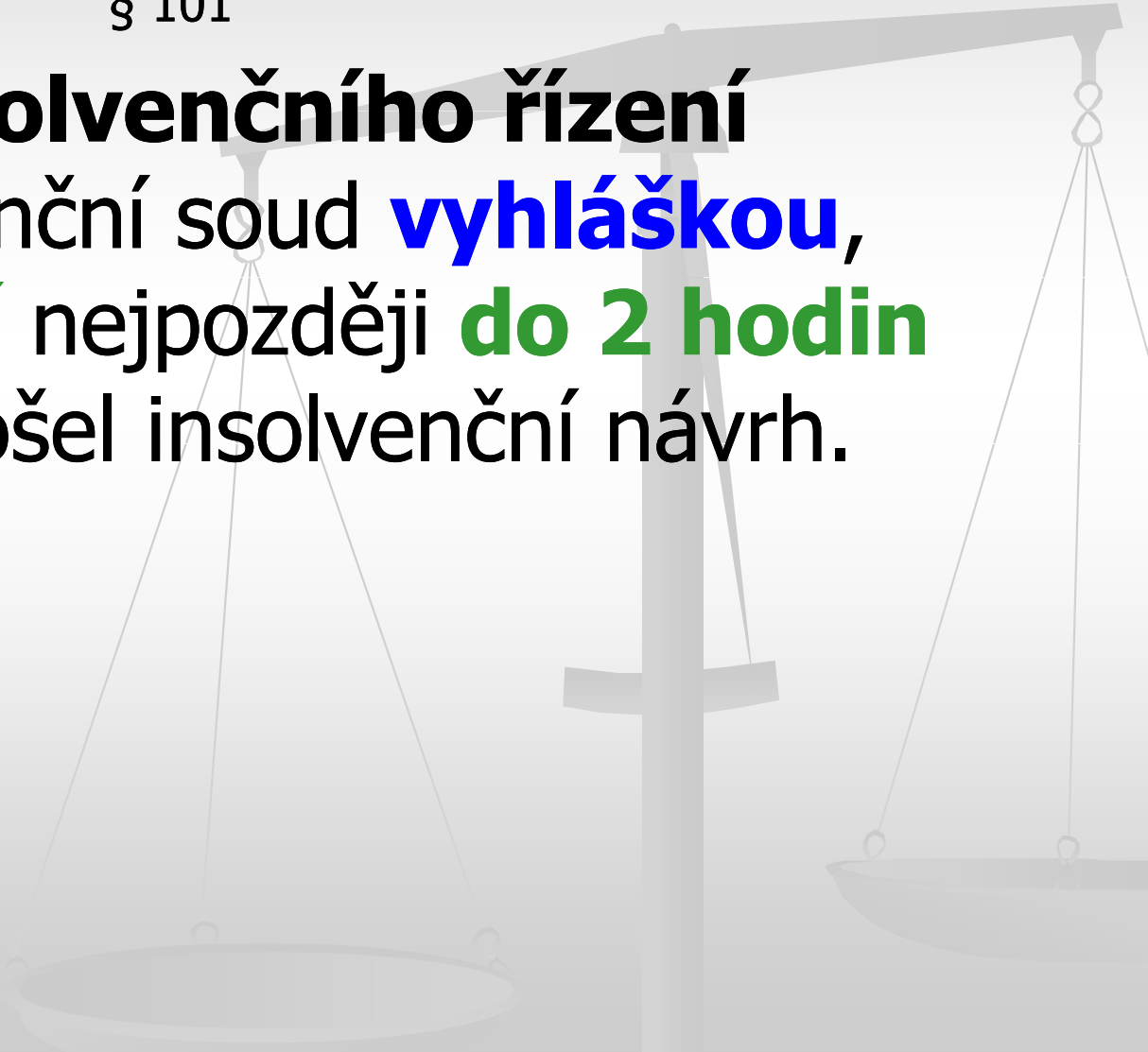
(1) **Insolvenční řízení lze zahájit jen na návrh;**

zahajuje se dnem, kdy insolvenční návrh dojde věcně příslušnému soudu.

Vyhláška o zahájení IŘ

§ 101

(1) **Zahájení insolvenčního řízení oznámí** insolvenční soud **vyhláškou**, kterou **zveřejní** nejpozději **do 2 hodin** poté, kdy mu došel insolvenční návrh.

Vyrozumění o zahájení IŘ

§ 102

- (1) O **zahájení insolvenčního řízení vyrozumí** insolvenční soud neprodleně
- a) **finanční úřad**, v jehož obvodu má dlužník sídlo, je-li dlužníkem právnická osoba, jinak finanční úřad, v jehož obvodu má dlužník své bydliště,
 - b) **celní úřad**, v jehož obvodu má dlužník sídlo, je-li dlužníkem právnická osoba, jinak celní úřad, v jehož obvodu má dlužník své bydliště,
 - c) **úřad práce**, v jehož obvodu má dlužník, který je zaměstnavatelem, sídlo, je-li dlužníkem právnická osoba, nebo místo podnikání, je-li dlužníkem fyzická osoba, anebo bydliště, je-li dlužníkem fyzická osoba, která nemá místo podnikání,
 - d) příslušnou **okresní správu sociálního zabezpečení**,
 - e) **obecný soud** dlužníka,
 - f) **soud, správce daně, soudního exekutora nebo jiný orgán**, u kterého podle údajů obsažených v insolvenčním návrhu a listinách k němu připojených probíhá řízení o výkon rozhodnutí nebo exekuce na majetek dlužníka,
 - g) **Českou národní banku**, je-li dlužník účastníkem platebního systému uvedeného v seznamu České národní banky podle zákona upravujícího platební styk¹⁾, nebo účastníkem vypořádacího systému podle zákona upravujícího podnikání na kapitálovém trhu 18).

Insolvenční návrh

§ 103

(1) Insolvenční návrh **musí** kromě obecných náležitostí podání ²⁰⁾ **obsahovat označení insolvenčního navrhovatele a označení dlužníka, kterého se týká,** popřípadě označení jejich zástupců.

Fyzická osoba musí být označena jménem, příjmením a bydlištěm (sídlem) a v případě, že jde o podnikatele, též identifikačním číslem. Právnícká osoba musí být označena obchodní firmou nebo názvem, sídlem a identifikačním číslem. Je-li navrhovatelem stát, musí insolvenční návrh obsahovat označení příslušné organizační složky státu, která za stát před insolvenčním soudem vystupuje.

(2) V insolvenčním návrhu musí být dále uvedeny **rozhodující skutečnosti,** které **osvědčují úpadek dlužníka** nebo jeho hrozící úpadek, **skutečnosti,** ze kterých vyplývá **oprávnění podat návrh,** není-li insolvenčním navrhovatelem dlužník, **označeny důkazy,** kterých se insolvenční navrhovatel dovolává, a musí z něj být patrné, **čeho se jím insolvenční navrhovatel domáhá.**

Účinky zahájení IŘ (1)

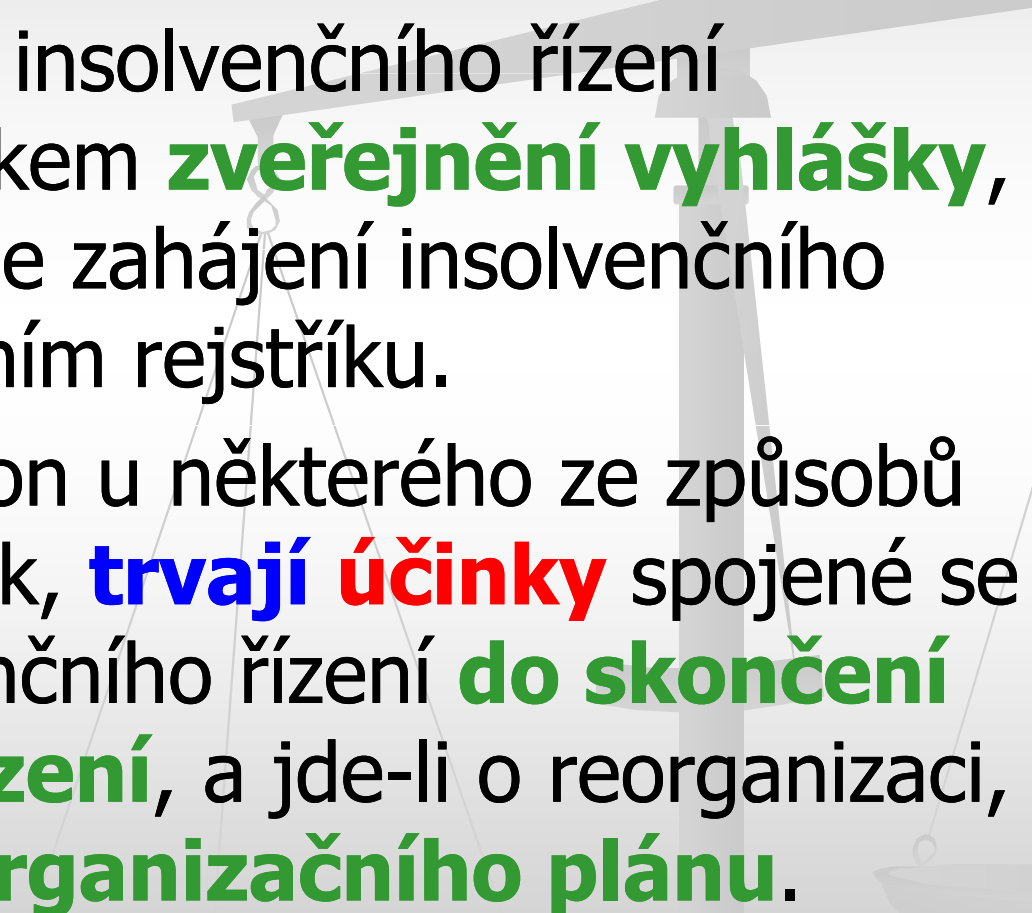
§ 109

(1) Se **zahájením insolvenčního řízení** se **spojují** tyto **účinky**:

- a) **pohledávky** a jiná práva týkající se majetkové podstaty **nemohou být uplatněny žalobou**, lze-li je uplatnit přihláškou,
 - b) **právo na uspokojení ze zajištění**, které se týká majetku ve vlastnictví dlužníka nebo majetku náležejícího do majetkové podstaty, **lze uplatnit a nově nabýt jen za podmínek stanovených tímto zákonem**, to platí i pro zřízení soudcovského zástavního práva na nemovitostech, které bylo navrženo po zahájení insolvenčního řízení,
 - c) **výkon rozhodnutí či exekuci**, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka, jakož i jiný majetek, který náleží do majetkové podstaty, **lze nařídit, nelze jej však provést**.
- (3) **Lhůty k uplatnění práv**, která lze podle odstavce 1 uplatnit pouze přihláškou, po zahájení insolvenčního řízení **nezačínají nebo dále neběží**.

Účinky zahájení IŘ (2)

§ 109

- (4) **Účinky** zahájení insolvenčního řízení **nastávají** okamžikem **zveřejnění vyhlášky**, kterou se oznamuje zahájení insolvenčního řízení, v insolvenčním rejstříku.
- (5) Nestanoví-li zákon u některého ze způsobů řešení úpadku jinak, **trvají účinky** spojené se zahájením insolvenčního řízení **do skončení insolvenčního řízení**, a jde-li o reorganizaci, do **schválení reorganizačního plánu**.
-

Účinky zahájení IŘ (3)

§ 111

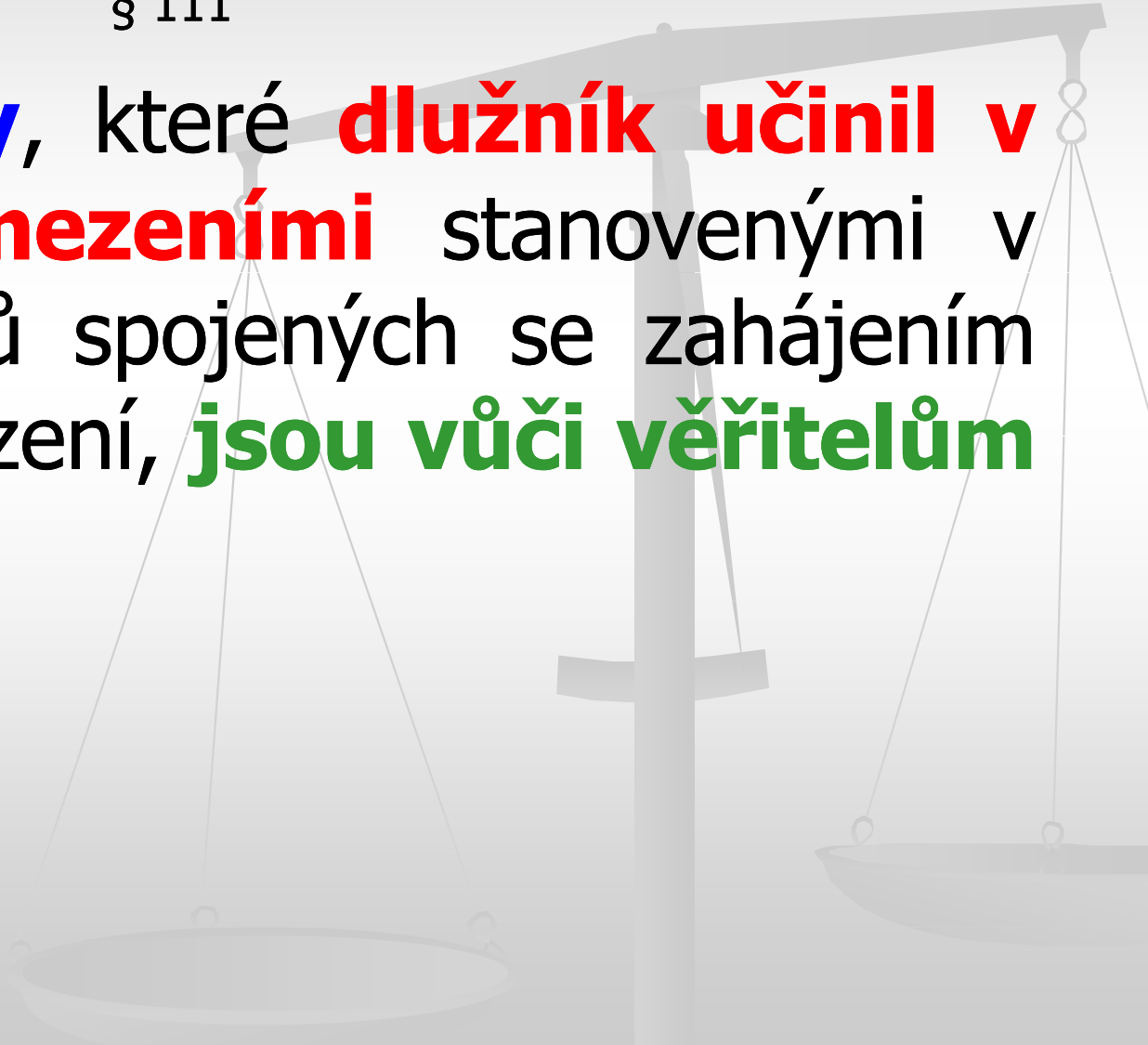
(1) Nerozhodne-li insolvenční soud jinak, **je dlužník povinen zdržet se** od okamžiku, kdy nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, **nakládání s majetkovou podstatou a s majetkem**, který do ní může náležet, **pokud by mělo jít o podstatné změny ve skladbě, využití nebo určení** tohoto majetku **anebo** o jeho **nikoli zanedbatelné zmenšení**.

Peněžité závazky vzniklé před zahájením insolvenčního řízení **je dlužník oprávněn plnit jen v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem**.

(2) Omezení podle odstavce 1 se netýká úkonů nutných ke splnění povinností stanovených zvláštními právními předpisy 22), k provozování podniku v rámci obvyklého hospodaření, k odvrácení hrozící škody, k plnění zákonné vyživovací povinnosti a ke splnění procesních sankcí.

Účinky zahájení IŘ (4)

§ 111

- (3) **Právní úkony**, které **dlužník učinil v rozporu s omezeními** stanovenými v důsledku účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení, **jsou vůči věřitelům neúčinné.**
-

Účinky zahájení IŘ (5)

§ 113

(1) Je-li nutné zabránit v době do vydání rozhodnutí o úpadku změnám v rozsahu majetkové podstaty v neprospěch věřitelů, **insolvenční soud může** i bez návrhu

nařídít předběžné opatření, kterým dlužníkovi **uloží**, aby **nenakládal** s určitými věcmi nebo právy náležejícími do jeho majetkové podstaty, nebo **rozhodne**, že dlužník **může nakládat** s majetkovou podstatou nebo její částí **pouze se souhlasem předběžného správce**.

Může též **nařídít**, aby **osoby**, které mají závazky vůči dlužníkovi, napříště **plnění neposkytovaly dlužníkovi**, ale předběžnému správci.

Současně ustanoví předběžného správce, pokud tak neučinil dříve.

Účinky zahájení IŘ (6)

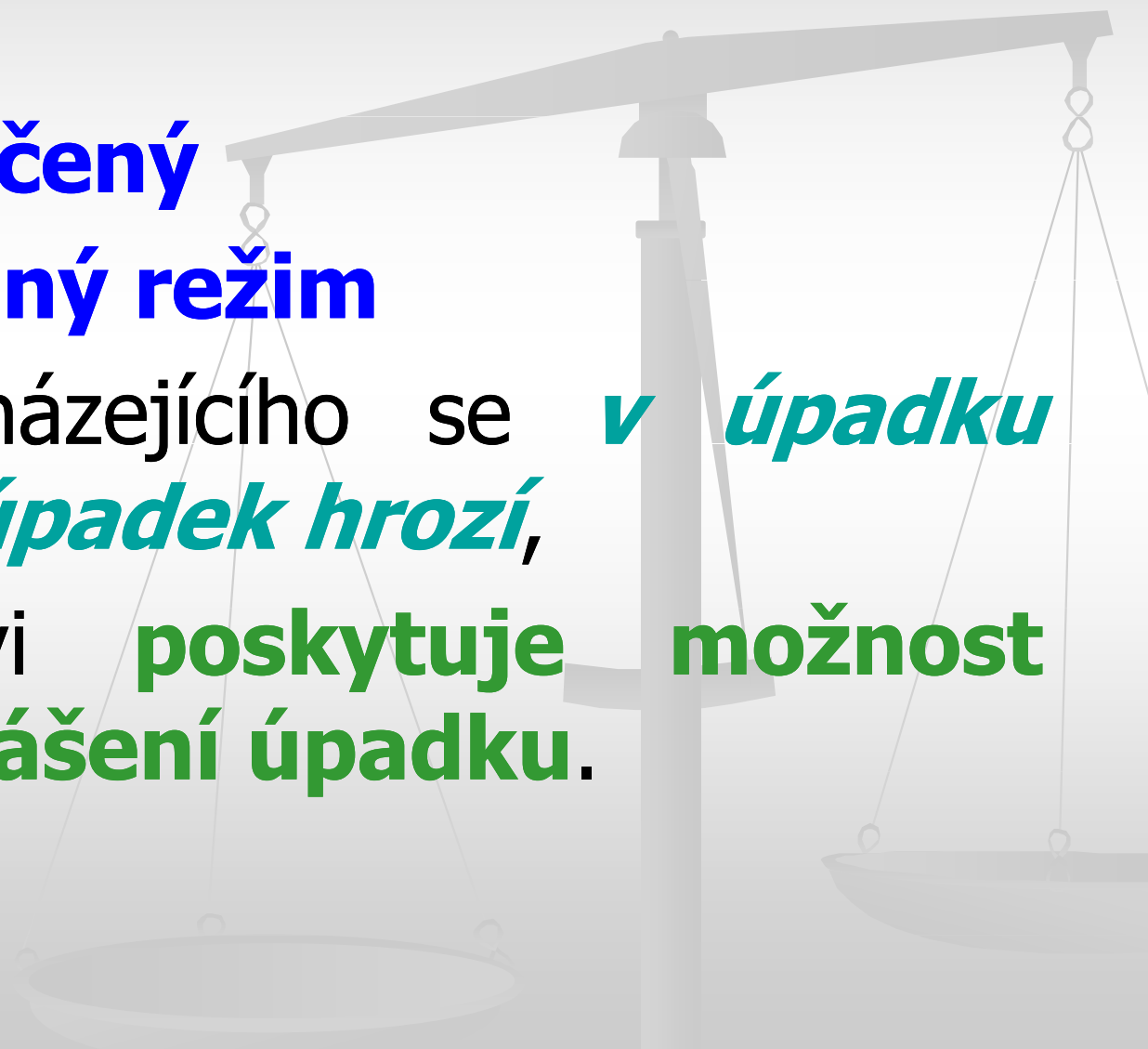
§ 114

Jestliže **osoba**, která má **závazek vůči dlužníkovi**, plní tento závazek po zahájení insolvenčního řízení dlužníku, ačkoliv podle předběžného opatření má plnění poskytnout předběžnému správci, a plnění se nedostane do majetkové podstaty, **není tím svého závazku zproštěna**, ledaže prokáže, že o předběžném opatření nemohla vědět.

Moratorium

Moratorium je

- ✓ časově ohraničený
- ✓ zvláštní ochranný režim
- ✓ dlužníka nacházejícího se *v úpadku* nebo kterému *úpadek hrozí*,
- ✓ jenž dlužníkovi poskytuje možnost odvrátit prohlášení úpadku.

Účinky vyhlášení moratoria

Vyhlášení moratoria má následující účinky:

Po dobu trvání moratoria

- ✓ **nelze vydat rozhodnutí o úpadku,**
 - ✓ **závazky** bezprostředně související se zachováním provozu podniku vzniklé v posledních 30 dnech před vyhlášením moratoria nebo po jeho vyhlášení **lze hradit přednostně** před dříve splatnými závazky,
 - ✓ **smlouvy** na dodávky surovin, jakož i další smlouvy o dodávkách zboží a služeb, které ke dni vyhlášení moratoria *trvaly alespoň po dobu 3 měsíců*, **nemůže** dlužníkům dodavatel během moratoria **vypovědět** nebo od nich **odstoupit**
- jestliže ---) další okno*

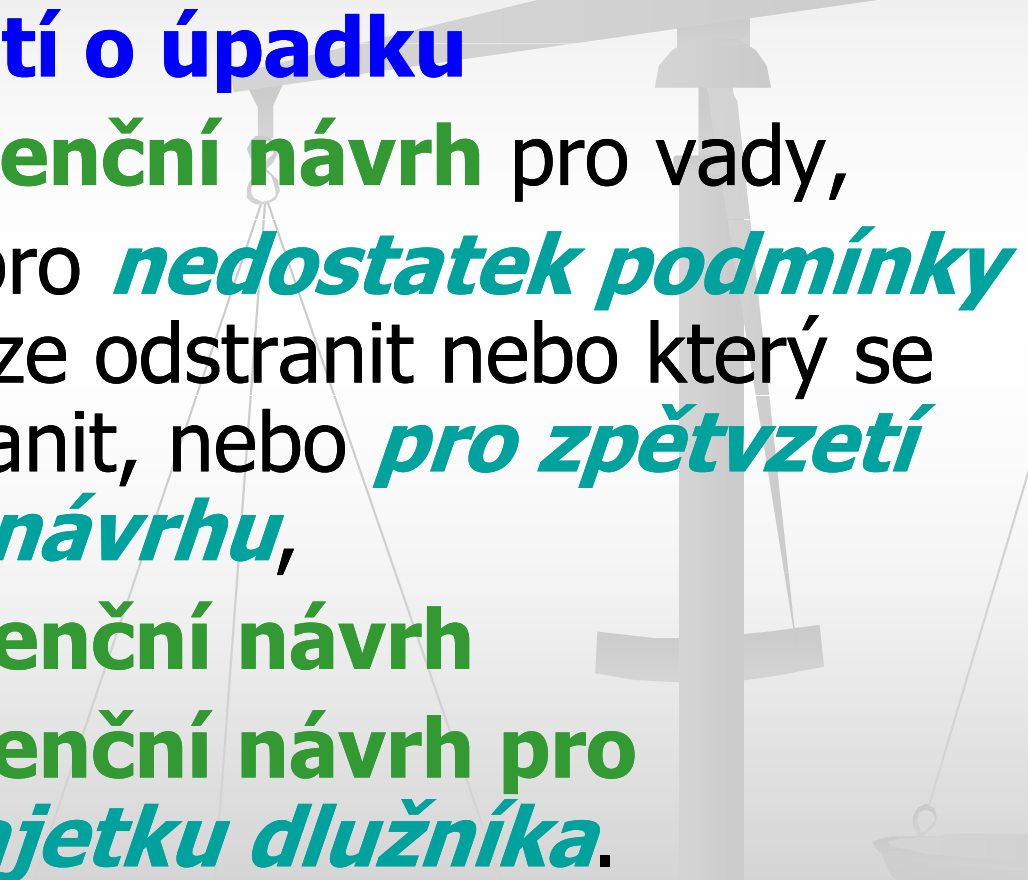
Účinky vyhlášení moratoria (2)

Smlouvy na **dodávky surovin**, jakož i další smlouvy o **dodávkách zboží a služeb**, které ke dni vyhlášení moratoria *trvaly alespoň po dobu 3 měsíců*, **nemůže** dlužníkův dodavatel během moratoria **vypovědět** nebo **od nich odstoupit**

- **pro prodlení dlužníka s placením úhrad za dodávky**, pokud k nim došlo před vyhlášením moratoria, nebo
 - **pro zhoršení majetkové situace dlužníka**,
- hradí-li dlužník** na základě těchto smluv svému dodavateli **řádně a včas alespoň** závazky vzniklé
- v posledních **30 dnech před vyhlášením moratoria** a
 - **po vyhlášení moratoria.**

Rozhodnutí o insolvenčním návrhu

Na základě **insolvenčního návrhu** soud

- 1) **vydá rozhodnutí o úpadku**
 - 2) **odmítne insolvenční návrh** pro vady,
 - 3) **zastaví řízení** pro *nedostatek podmínky řízení*, který nelze odstranit nebo který se nepodařilo odstranit, nebo *pro zpětvzetí insolvenčního návrhu*,
 - 4) **zamítne insolvenční návrh**
 - 5) **zamítne insolvenční návrh** pro *nedostatek majetku dlužníka*.
-

Jiná rozhodnutí o IN

§ 142

Jinými rozhodnutími o insolvenčním návrhu **jsou**

- a) **odmítnutí insolvenčního návrhu** pro vady,
- b) **zastavení řízení *pro nedostatek podmínky řízení***, který nelze odstranit nebo který se nepodařilo odstranit, nebo ***pro zpětvzetí insolvenčního návrhu***,
- c) **zamítnutí insolvenčního návrhu**,
- d) **zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku dlužníka.**

Odmítnutí IN

§ 128

- (1) **Insolvenční návrh, který neobsahuje všechny náležitosti nebo který je nesrozumitelný anebo neurčitý**, insolvenční soud **odmítne**, jestliže pro tyto nedostatky nelze pokračovat v řízení; učiní tak neprodleně, nejpozději do 7 dnů poté, co byl insolvenční návrh podán. **Ustanovení § 43 občanského soudního řádu se nepoužije.**
- (2) **Nejsou-li** k insolvenčnímu návrhu **připojeny zákonem požadované přílohy**, nebo neobsahují-li tyto přílohy stanovené náležitosti, určí insolvenční soud navrhovateli lhůtu k doplnění insolvenčního návrhu. Tato lhůta nesmí být delší než 7 dnů; to neplatí, jde-li o insolvenční návrh podle § 98 odst. 1. **Nebude-li insolvenční návrh ve stanovené lhůtě doplněn**, insolvenční soud **jej odmítne.**
- (3) Insolvenční soud může rozhodnout, aby mu seznamy uvedené v § 104 odst. 1 předložil i dlužník, který není insolvenčním navrhovatelem; má-li insolvenční navrhovatel vůči dlužníku vykonatelnou pohledávku, uloží insolvenční soud tuto povinnost dlužníku vždy.

Zastavení IŘ

§ 130

- (1) **Je-li insolvenční návrh vzat zpět**, insolvenční soud **řízení zastaví**. Je-li insolvenční návrh vzat zpět až poté, co o něm insolvenční soud rozhodl jinak než vydáním rozhodnutí o úpadku, avšak rozhodnutí není dosud v právní moci, insolvenční soud rozhodne též o zrušení rozhodnutí.

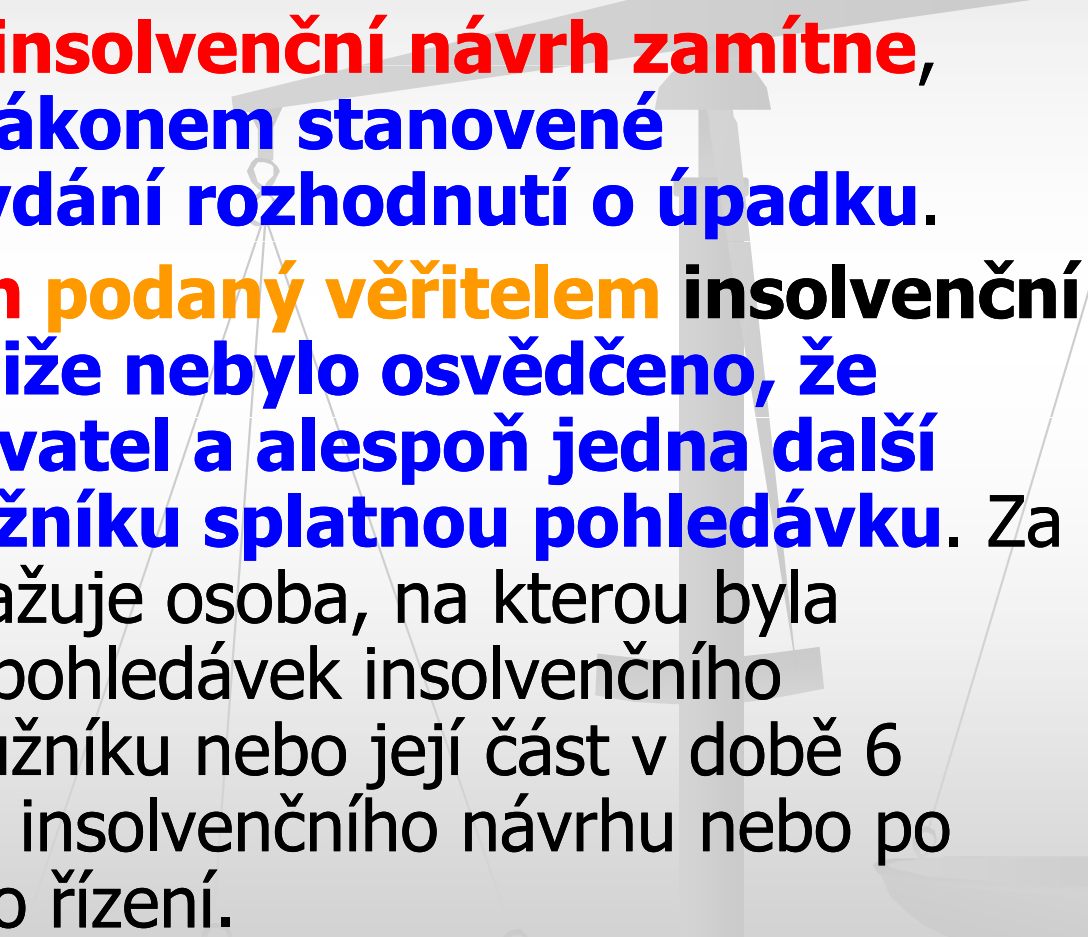
§ 142

Jinými rozhodnutími o insolvenčním návrhu jsou

- b) **zastavení řízení pro nedostatek podmínky řízení**, který nelze odstranit nebo který se nepodařilo odstranit, nebo **pro zpětvzetí insolvenčního návrhu**,

Zamítnutí IN

§ 143

- (1) **Insolvenční soud insolvenční návrh zamítne, nejsou-li splněny zákonem stanovené předpoklady pro vydání rozhodnutí o úpadku.**
 - (2) **Insolvenční návrh podaný věřitelem insolvenční soud zamítne, jestliže nebylo osvědčeno, že insolvenční navrhovatel a alespoň jedna další osoba má proti dlužníku splatnou pohledávku.** Za další osobu se nepovažuje osoba, na kterou byla převedena některá z pohledávek insolvenčního navrhovatele proti dlužníku nebo její část v době 6 měsíců před podáním insolvenčního návrhu nebo po zahájení insolvenčního řízení.
-

Zamítnutí IN v případě úpadku

§ 143

- (3) **Není-li dlužník v úpadku pro předlužení, zamítne insolvenční soud insolvenční návrh podaný věřitelem i tehdy**, osvědčí-li dlužník jednající v dobré víře, že jeho **platební neschopnost vznikla v důsledku protiprávního jednání třetí osoby** a že se zřetelem ke všem okolnostem *Ize důvodně předpokládat,* že ji **odvrátí v době do 3 měsíců** po splatnosti jeho peněžitých závazků.
- (4) **Je-li dlužníkem právnická osoba, insolvenční soud zamítne insolvenční návrh podaný věřitelem i tehdy**, jestliže **stát nebo vyšší územní samosprávný celek** *po zahájení insolvenčního řízení* **převzal všechny její dluhy nebo se za ně zaručil.**

Zamítnutí IN pro nedostatek majetku

§ 144

(1) **Insolvenční soud zamítne insolvenční návrh pro nedostatek majetku**, jestliže

- a) dlužník je obchodní společností, která byla zrušena rozhodnutím soudu,
- b) jménem dlužníka podal návrh likvidátor, který byl jmenován soudem ze seznamu insolvenčních správců,
- c) likvidátor dlužníka předloží insolvenčnímu soudu zprávu o tom, že prověřil možnost uplatnit v insolvenčním řízení neplatnost nebo neúčinnost právních úkonů dlužníka,
- d) ze seznamu majetku dlužníka a šetření insolvenčního soudu vyplývá, že majetek dlužníka nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení, a
- e) věřitelé dlužníka byli vyhláškou vyzváni ke sdělení údajů o majetku dlužníka a údajů o právních úkonech dlužníka, u kterých by bylo možno uplatnit neplatnost nebo neúčinnost, a žádný majetek ani úkony dlužníka nebyly zjištěny.

(2) Odstavec 1 se nepoužije, pokud navrhovatel v souladu se zákonem zaplatil požadovanou zálohu na náklady insolvenčního řízení.

(4) Usnesení o zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku je podkladem pro výmaz dlužníka z obchodního rejstříku, nejde-li o právnickou osobu zřízenou zákonem.

Zánik účinků spojených se zahájením IŘ

§ 146

(1) **Účinností rozhodnutí podle § 142 zanikají účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení a dosud vydaná předběžná opatření.** *Odůvodňují-li to okolnosti případu,* může insolvenční soud určit, že účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení a dosud vydaná předběžná opatření zaniknou *až právní mocí rozhodnutí.*

(2) Je-li toho podle stavu insolvenčního řízení zapotřebí, rozhodne insolvenční soud po právní moci rozhodnutí podle § 142 o hotových výdajích a odměně předběžného správce, jakož i o způsobu jejich úhrady; § 38 a 39 platí obdobně.

Odpovědnost navrhovatele za škodu

Jestliže **projednání IN neskončí vydáním rozhodnutí o úpadku**

je **navrhovatel povinen**

nahradit škodu nebo jinou újmu, která vznikla zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu.

oprávněný

dlužník nebo jiný věřitel

povinný

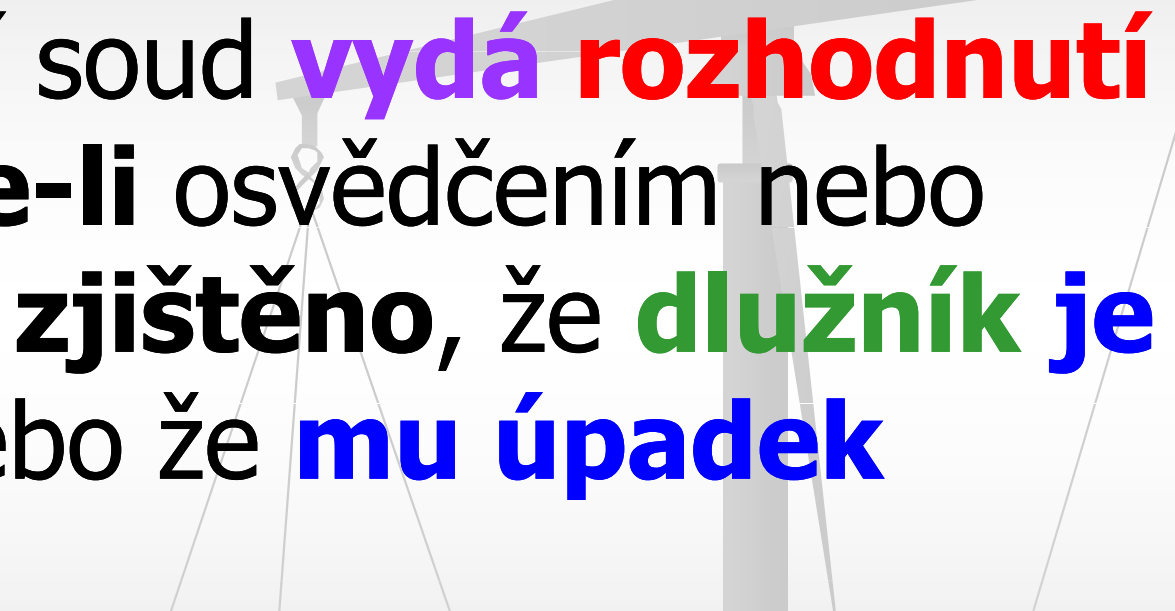
insolvenční navrhovatel

platí V ZÁSADĚ (odhlédnuto od podrobností)

Rozhodnutí o úpadku

§ 136

(1) Insolvenční soud **vydá rozhodnutí o úpadku, je-li** osvědčením nebo dokazováním **zjištěno, že dlužník je v úpadku** nebo že **mu úpadek hrozí.**

Rozhodnutí o úpadku (2)

§ 136

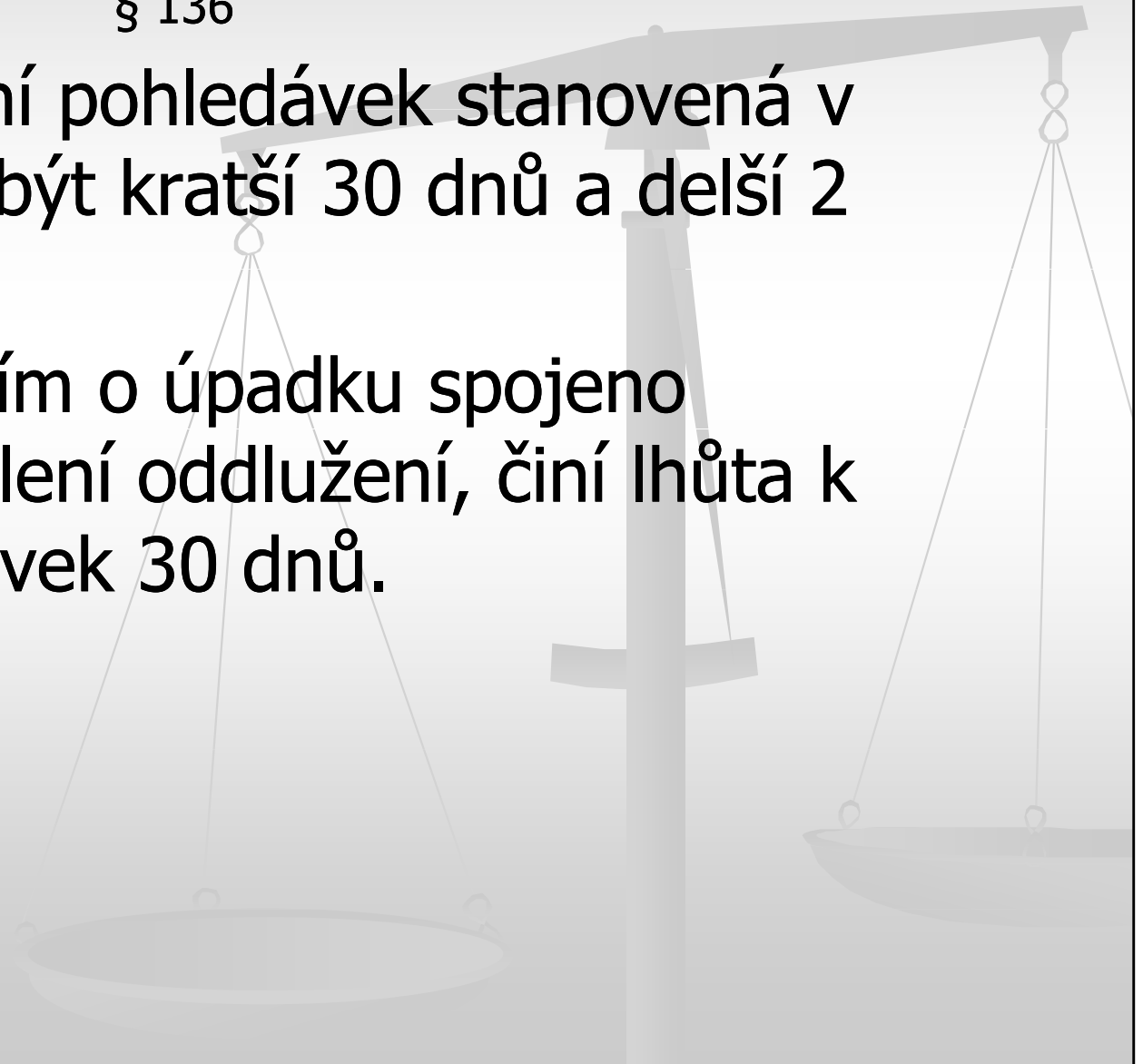
2) **Rozhodnutí o úpadku musí obsahovat**

- a) výrok o tom, že se zjišťuje úpadek dlužníka nebo jeho hrozící úpadek,
- b) výrok, jímž insolvenční soud ustanovuje insolvenčního správce,
- c) údaj o tom, kdy nastávají účinky rozhodnutí o úpadku,
- d) výzvu, aby věřitelé, kteří dosud nepřihlásili své pohledávky, tak učinili ve stanovené lhůtě, s poučením o následcích jejího zmeškání,
- e) výzvu, aby osoby, které mají závazky vůči dlužníkovi, napříště plnění neposkytovaly dlužníkovi, ale insolvenčnímu správci,
- f) výzvu, aby věřitelé insolvenčnímu správci neprodleně sdělili, jaká zajišťovací práva uplatní na dlužnických věcech, právech, pohledávkách nebo jiných majetkových hodnotách, s poučením o následcích nesplnění této povinnosti,
- g) výrok, jímž se určí místo a termín konání schůze věřitelů a přezkumného jednání,
- h) výrok, jímž se uloží dlužníku, který tak dosud neučinil, aby ve stanovené lhůtě sestavil a odevzdal insolvenčnímu správci seznamy svého majetku a závazků s uvedením svých dlužníků a věřitelů,
- i) označení hromadných sdělovacích prostředků, ve kterých bude insolvenční soud zveřejňovat svá rozhodnutí.

Lhůta k přihlášení pohledávek

§ 136

- (3) Lhůta k přihlášení pohledávek stanovená v rozhodnutí nesmí být kratší 30 dnů a delší 2 měsíců.
- (4) Je-li s rozhodnutím o úpadku spojeno rozhodnutí o povolení oddlužení, činí lhůta k přihlášení pohledávek 30 dnů.

Účinky rozhodnutí o úpadku

§ 140

- (1) I po rozhodnutí o úpadku **trvají účinky spojené s předběžným opatřením** nařízeným insolvenčním soudem; insolvenční soud však může i bez návrhu změnit své rozhodnutí o předběžném opatření. V rozsahu, ve kterém **není dlužník oprávněn nakládat s majetkovou podstatou, přechází toto právo** rozhodnutím o úpadku **na insolvenčního správce.**
- (2) **Započtení** vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele **je** po rozhodnutí o úpadku **přípustné**, jestliže **zákonné podmínky tohoto započtení byly splněny před rozhodnutím o způsobu řešení úpadku**, není-li dále stanoveno jinak.
- (3) **Započtení** podle odstavce 2 **není přípustné**, jestliže dlužníkův **věřitel**
- se ohledně své započitatelné pohledávky **nestal přihlášeným věřitelem**, nebo
 - získal započitatelnou pohledávku neúčinným právním úkonem**, nebo
 - v době nabytí započitatelné pohledávky věděl o dlužníkově úpadku**, anebo
 - dosud **neuhradil splatnou pohledávku dlužníka** v rozsahu, v němž převyšuje započitatelnou pohledávku tohoto věřitele.

Zůsob řešení úpadku

§ 4

(1) **Způsobem řešení úpadku** nebo **hrozícího úpadku dlužníka** ... se rozumí

- a) **konkurs**,
- b) **reorganizace**,
- c) **oddlužení** a
- d) **zvláštní způsoby** řešení úpadku, které tento zákon stanoví pro určité subjekty nebo pro určité druhy případů.

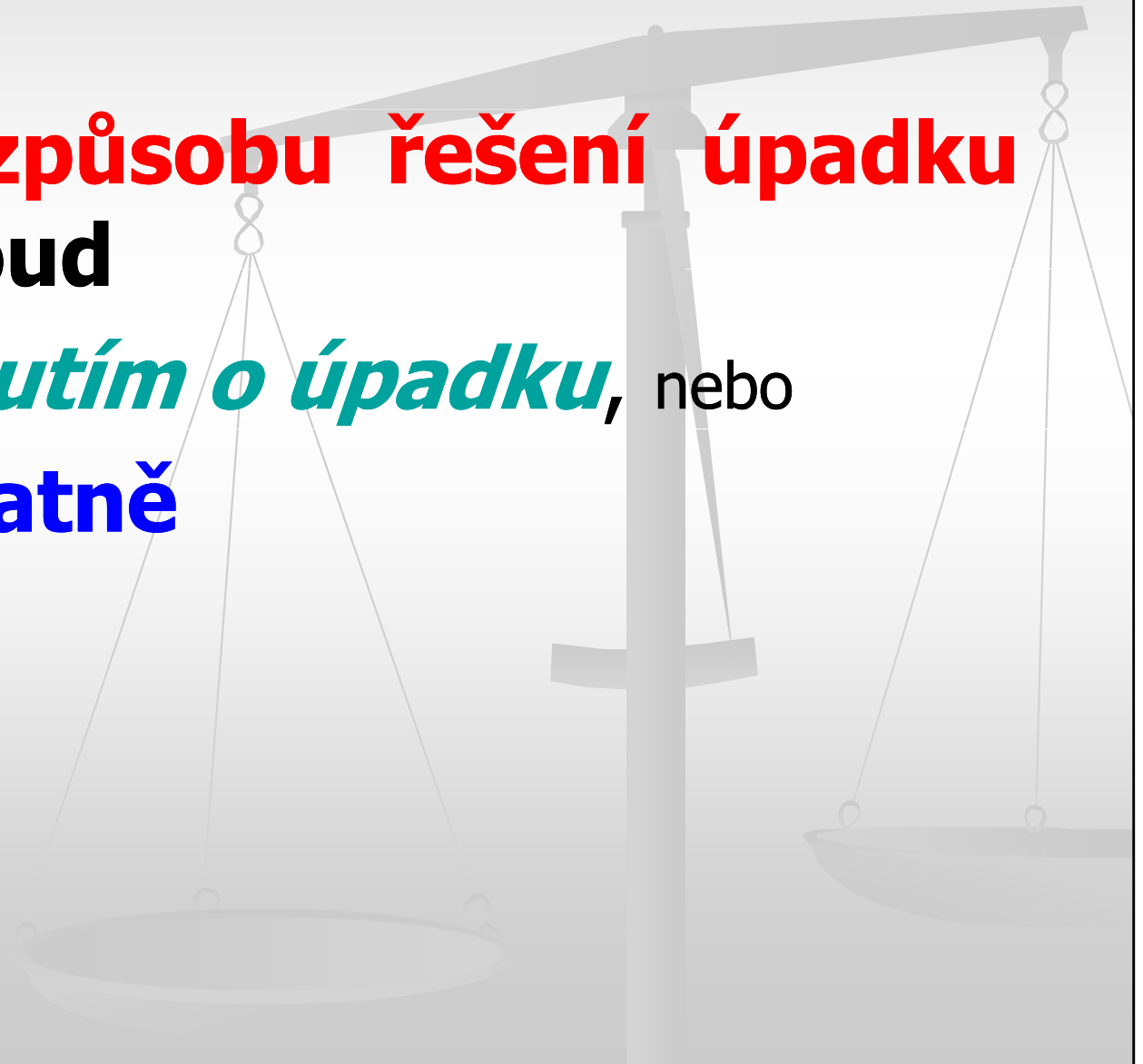
*nepatrný konkurs a
řešení úpadku finančních institucí*

Rozhodnutí o způsobu řešení úpadku

**Rozhodnutí o způsobu řešení úpadku
insolvenční soud**

spojí *s rozhodnutím o úpadku*, nebo

jej vydá samostatně

Spojené rozhodnutí o způsobu řešení úpadku

Insolvenční soud spojí

rozhodnutí o způsobu řešení úpadku s rozhodnutím o úpadku,
jestliže:

- ✓ je **dlužníkem osoba**, u které insolvenční zákon **vylučuje řešení úpadku reorganizací nebo oddlužením**,
 -) insolvenční soud **prohlásí konkurs**
- ✓ **dlužník společně s insolvenčním návrhem**, ve kterém jako způsob řešení úpadku **navrhuje reorganizaci, předloží reorganizační plán přijatý všemi skupinami věřitelů**,
 -) insolvenční soud **povolí reorganizaci nebo prohlásí konkurs**
- ✓ **dlužník společně s insolvenčním návrhem podá návrh na povolení oddlužení**
 -) insolvenční soud **povolí oddlužení nebo prohlásí konkurs**

Samostatné rozhodnutí o způsobu řešení úpadku

**Insolvenční soud rozhodne o způsobu řešení
úpadku**

samostatným rozhodnutím

vydaným

- ✓ **do 3 měsíců po rozhodnutí o úpadku**
- ✓ **po skončení schůze věřitelů** svolané rozhodnutím o úpadku

jestliže

**nejsou dány předpoklady pro spojení rozhodnutí o
způsobu řešení úpadku s rozhodnutím o úpadku.**

Rozhodnutí o způsobu řešení úpadku schůzí věřitelů

Schůze věřitelů svolaná rozhodnutím o úpadku **je oprávněna rozhodnout, jak bude úpadek dlužníka řešen,**

jestliže

insolvenční soud bude o způsobu řešení úpadku rozhodovat samostatně.

Insolvenční soud rozhodne o způsobu řešení úpadku podle usnesení schůze věřitelů,

- ✓ **je-li zvolený způsob** řešení úpadku pro danou situaci **přípustný** a
- ✓ **není-li zvolený způsob** řešení úpadku **v rozporu s reorganizačním plánem** přijatým všemi skupinami věřitelů.

Rozhodnutí, že dlužník není v úpadku

§ 158

- (1) Před rozhodnutím o způsobu řešení úpadku podle § 149 **rozhodne insolvenční soud** i bez návrhu, že **dlužník není v úpadku**, zjistí-li, že
- a) ani po rozhodnutí o úpadku **nebyl osvědčen dlužníkův úpadek**, nebo
 - b) **zde není žádný přihlášený věřitel a všechny pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim postavené na roveň jsou uspokojeny.**
- (2) Před rozhodnutím o způsobu řešení úpadku podle § 149 rozhodne insolvenční soud, že **dlužník není v úpadku**, též na návrh dlužníka, jestliže dlužník k tomuto návrhu připojil listinu, na které všichni věřitelé a insolvenční správce vyslovili s tímto návrhem souhlas a na které je úředně ověřena pravost podpisu osob, které ji podepsaly.
- (5) Tytéž účinky jako rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 má i rozhodnutí, kterým odvolací soud změnil nebo zrušil rozhodnutí o úpadku vydané soudem prvního stupně; právní mocí usnesení, kterým odvolací soud zrušil rozhodnutí o úpadku vydané soudem prvního stupně, však insolvenční řízení nekončí.

Rozhodnutí, že dlužník není v úpadku

Před rozhodnutím o způsobu řešení úpadku podle § 149

Insolvenční soud rozhodne, že

dlužník není v úpadku, zjistí-li, že

nebyl osvědčen dlužníkům **úpadek** po rozhodnutí o úpadku, *nebo*

není žádný přihlášený **věřitel** a **všechny pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim postavené na roveň jsou uspokojeny** *nebo*

všichni věřitelé a insolvenční správce s tímto

souhlasí – *jen na návrh dlužníka*, k němuž **dlužník**

připojil listinu, na které a na které je úředně ověřena pravost podpisu osob, které ji podepsaly.

Řešení úpadku

Nalézací řízení při řešení úpadku

Přihlášení pohledávek

Přezkum pohledávek

zjištění pohledávek *nebo*

popření pohledávek

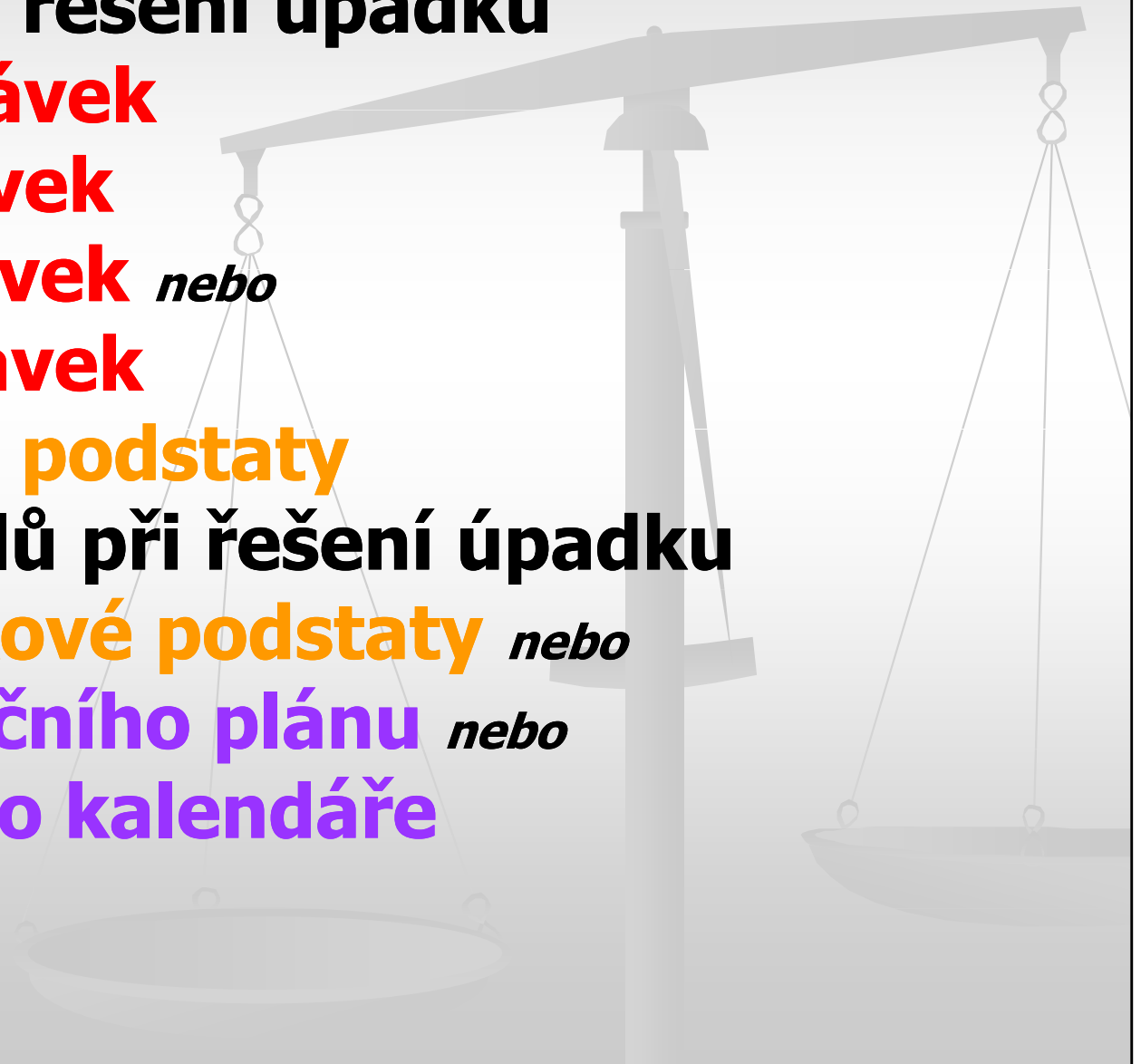
Soupis majetkové podstaty

Uspokojení věřitelů při řešení úpadku

Zpeněžení majetkové podstaty *nebo*

Plnění reorganizačního plánu *nebo*

Plnění splátkového kalendáře

„Nalézací řízení“ při řešení úpadku

Přihlášení pohledávek

Přezkum pohledávek

zjištění pohledávek *nebo*

popření pohledávek

Soupis majetkové podstaty

Uspokojení věřitele při řešení úpadku

Zpeněžení majetkové podstaty *nebo*

při konkursu, při oddlužení

Plnění reorganizačního plánu *nebo*

při reorganizaci

Plnění splátkového kalendáře *nebo*

při oddlužení

Uspokojení pohledávek v závislosti na jejich uplatnění

V IŘ se **uspokojují**:

- ✓ **zásadně** pohledávky **přihlášené**
- ✓ **výjimečně** pohledávky **nepřihlášené** (stanoví-li tak zákon)
 - pohledávky za podstatou a pohledávky jim postavené naroveň
 - pohledávka manžela z vypořádání zruš. SJM vzniklá po prohl. konkursu
 - neuspokojená pohledávka zajištěného věřitele
 - pohledávky zajišťovacích a garančních fondů

např. Fond pojištění vkladů, garanční Fond obchodníka s CP, zajišťovací Fond družstevních záložen

Uplatnění pohledávky

Pohledávky v IŘ se podle jejich povahy **uplatňují:**

- p. **nezajištěných** věřitelů **příhláškou**
- p. **zajištěných** věřitelů **příhláškou**
- p. **podřízené, společníků, členů drž.** **příhláškou**
- p. **za podstatou** **pořadem práva**
- p. **postavené naroveň PzP** **pořadem práva**

Uspokojování pohledávky podle jejich povahy

Pohledávky v IŘ se podle jejich povahy **uspokojují**:

- p. nezajištěných věřitelů z MP, plněním reorg. plánu nebo spl. kalendáře poměrně
- p. zajištěných věřitelů ze zástav a jiných přemětů zajištění – 89 % podle pořadí vzniku zajištění
- p. za podstatou z MP
- p. naroveň PzP v plné výši, kdykoli po Rozh. o úpadku z MP
- p. podřízené, společ.,čd z MP, plněním reorg. plánu nebo spl. kalendáře
- p. dle § 170 po ostatních pohledávkách se neuspokojují

Pohledávky za podstatou

§ 168

(1) Pohledávkami za majetkovou podstatou, pokud vznikly po zahájení insolvenčního řízení nebo po vyhlášení moratoria, jsou

- a) náhrada hotových výdajů a odměna předběžného správce; to neplatí, byl-li předběžný správce ustanoven insolvenčním správcem,
- b) náhrada nutných výdajů a odměna likvidátora dlužníka jmenovaného soudem a správce podniku dlužníka za součinnost poskytnutou předběžnému správci nebo insolvenčnímu správci,
- c) náhrada nutných výdajů a odměna členů a náhradníků věřitelského výboru,
- d) náhrada zálohy na náklady insolvenčního řízení, jestliže ji v souladu s rozhodnutím insolvenčního soudu zaplatila jiná osoba než dlužník,
- e) pohledávky věřitelů vzniklé za trvání moratoria ze smluv podle § 122 odst. 2.

(3) Není-li dále stanoveno jinak, pohledávky za majetkovou podstatou se uspokojují v plné výši kdykoli po rozhodnutí o úpadku.

Pohledávky za podstatou (2)

(2) Pohledávkami za majetkovou podstatou, pokud vznikly po rozhodnutí o úpadku, jsou

- a) hotové výdaje a odměna insolvenčního správce,
- b) náklady spojené s udržováním a správou majetkové podstaty dlužníka,
- c) náhrada nutných výdajů a odměna likvidátora, osoby v postavení obdobném postavení likvidátora a odpovědného zástupce za činnost prováděnou po rozhodnutí o úpadku,
- d) náhrada hotových výdajů a odměna znalce ustanoveného insolvenčním soudem za účelem ocenění majetkové podstaty,
- e) daně, poplatky, cla, pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění,
- f) pohledávky věřitelů ze smluv uzavřených osobou s dispozičními oprávněními,
- g) pohledávky věřitelů ze smluv, jejichž splnění osoba s dispozičními oprávněními povolila, jakož i ze smluv, které osoba s dispozičními oprávněními nevypověděla,
- h) pohledávky věřitelů odpovídající právu na vrácení plnění ze smluv, od nichž bylo odstoupeno nebo které osoba s dispozičními oprávněními vypověděla,
- i) náhrada hotových výdajů osob, které poskytly insolvenčnímu správci součinnost,
- j) další pohledávky, o nichž tak stanoví tento zákon

Pohledávky postavené na roveň PzP

§ 169

(1) Pohledávkami postavenými na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou jsou

- a) pracovněprávní pohledávky dlužníkových zaměstnanců, které vznikly v posledních 3 letech před rozhodnutím o úpadku nebo po něm, pokud zákon ohledně některých z nich nestanoví jinak,
- b) pohledávky věřitelů na náhradu škody způsobené na zdraví,
- c) pohledávky státu - úřadů práce za náhradu mzdy vyplacené zaměstnancům a za prostředky odvedené podle zvláštních právních předpisů,
- d) pohledávky účastníků z penzijního připojištění se státním příspěvkem,
- e) pohledávky věřitelů na výživném ze zákona,
- f) náhrada nákladů, které třetí osoby vynaložily na zhodnocení majetkové podstaty, mají-li z toho důvodu proti dlužníku pohledávku z bezdůvodného obohacení,
- g) pohledávky věřitelů vzniklé za trvání moratoria vyhlášeného před zahájením insolvenčního řízení ze smluv podle § 122 odst. 2, bylo-li insolvenční řízení zahájeno ve lhůtě 1 roku od zániku moratoria,
- h) další pohledávky, o kterých tak stanoví tento zákon.

(2) Není-li dále stanoveno jinak, pohledávky postavené na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou se uspokojují v plné výši kdykoli po rozhodnutí o úpadku.

Způsob uspokojování pohledávek

§ 165

- (1) **Věřitelé, kteří své pohledávky uplatňují podáním přihlášky, se uspokojují** v závislosti na způsobu řešení úpadku, a to **rozvrhem** při **konkursu**, **plněním reorg. plánu** při **reorganizaci** nebo **plněním** při **oddlužení**,
nestanoví-li zákon jinak.

Neuspokojované pohledávky

§ 170

V insolvenčním řízení se neuspokojují žádným ze způsobů řešení úpadku, není-li dále stanoveno jinak,

- a) úroky, úroky z prodlení a poplatky z prodlení z pohledávek přihlášených věřitelů, vzniklých před rozhodnutím o úpadku, pokud přirostly až v době po tomto rozhodnutí,
- b) úroky, úroky z prodlení a poplatky z prodlení z pohledávek věřitelů, které se staly splatné až po rozhodnutí o úpadku,
- c) pohledávky věřitelů z darovacích smluv,
- d) mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka, s výjimkou penále za nezaplacení daní, poplatků, cla, pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného za veřejné zdravotní pojištění, pokud povinnost zaplatit toto penále vznikla před rozhodnutím o úpadku,
- e) smluvní pokuty, pokud právo na jejich uplatnění vzniklo až po rozhodnutí o úpadku,
- f) náklady účastníků řízení vzniklé jim účastí v insolvenčním řízení.

Úroky

§ 171

(1) Byl-li sjednán úrok, zajištěná pohledávka se úročí v rozsahu zajištění ode dne následujícího po dni rozhodnutí o způsobu řešení úpadku úrokovou sazbou dohodnutou před tím, než se dlužník dostal do prodlení; to neplatí, jde-li o úrok z prodlení.

(2) Je-li způsobem řešení úpadku konkurs a majetková podstata je zpeněžena podle § 290, zvyšuje se přihlášená pohledávka zajištěného věřitele o úroky přirostlé podle odstavce 1.

(3) Je-li způsobem řešení úpadku konkurs a majetková podstata je zpeněžena jinak než podle § 290, odstavec 1 se nepoužije.

(4) Je-li způsobem řešení úpadku reorganizace, přirůstají úroky podle odstavce 1 věta před středníkem k pohledávce zajištěného věřitele ode dne následujícího po dni rozhodnutí o způsobu řešení úpadku a splatné jsou měsíčně, jakmile znalec ocení hodnotu zajištění.

Přihlášení pohledávky

§ 173

(1) Věřitelé **podávají přihlášky pohledávek** u insolvenčního soudu od zahájení insolvenčního řízení až **do uplynutí lhůty stanovené rozhodnutím o úpadku. K přihláškám, které jsou podány později, insolvenční soud nepřihlíží a takto uplatněné pohledávky se v insolvenčním řízení neuspokojují.**

(2) Přihlašují se i pohledávky, které již byly uplatněny u soudu, jakož i pohledávky vykonatelné včetně těch, které jsou vymáhány výkonem rozhodnutí nebo exekucí.

(3) Přihlásit lze i pohledávku nesplatnou nebo pohledávku vázanou na podmínku.

(4) **Přihláška pohledávky má pro běh lhůty k promlčení nebo pro zánik práva stejné účinky jako žaloba** nebo jiné uplatnění práva u soudu, a to ode dne, kdy došla insolvenčnímu soudu. Přihlášku pohledávky, která je podána u jiného než insolvenčního soudu, postoupí tento soud neprodleně soudu insolvenčnímu, aniž o tom vydává rozhodnutí; účinky spojené s podáním takové přihlášky nastávají dnem, kdy přihláška dojde insolvenčnímu soudu.

Náležitosti přihlášky

§ 174

(1) Přihlášky pohledávek a jejich přílohy se podávají dvojmo. Stejnopis přihlášky a její přílohy doručí insolvenční soud insolvenčnímu správci.

(2) Přihláška pohledávky musí kromě obecných náležitostí podání 20) obsahovat důvod vzniku a výši přihlašované pohledávky. Důvodem vzniku přihlašované pohledávky se rozumí uvedení skutečností, na nichž se pohledávka zakládá.

(3) Jde-li o pohledávku zajištěnou, musí věřitel v přihlášce uvést, zda uplatňuje právo na její uspokojení ze zajištění a označit druh zajištění a dobu jeho vzniku; nestane-li se tak, má se za to, že právo na uspokojení přihlašované pohledávky ze zajištění v insolvenčním řízení uplatněno nebylo.

(4) Jde-li o pohledávku vykonatelnou, musí věřitel v přihlášce uvést i skutečnosti, o které vykonatelnost opírá.

§ 177

K přihlášce pohledávky je nutné připojit listiny, kterých se přihláška dovolává. Vykonatelnost pohledávky se prokazuje veřejnou listinou.

§ 176

Za správnost údajů uvedených v přihlášce jeho pohledávky odpovídá věřitel. Přihlášku pohledávky lze podat pouze na formuláři; náležitosti formuláře stanoví prováděcí právní předpis. Podobu formuláře zveřejní ministerstvo způsobem umožňujícím dálkový přístup; tato služba nesmí být zpoplatněna.

Vyčíslení pohledávky

§ 175

Pohledávku je nutné vždy vyčíslit v penězích, i když jde o pohledávku nepeněžitou. Pohledávka v cizí měně musí být přepočítána na českou měnu podle kurzu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou v den zahájení insolvenčního řízení, a stala-li se pohledávka splatnou dříve, podle kurzu vyhlášeného v den její splatnosti. Pro přepočet pohledávek v cizích měnách, pro něž Česká národní banka nevyhlašuje kurz devizového trhu, se použije střední kurz centrální banky příslušné země, popřípadě aktuální kurz mezibankovního trhu k americkému dolaru nebo k euru. Jde-li o pohledávku nepeněžitou nebo pohledávku neurčité výše, musí být vyjádřena v penězích na základě odhadu její hodnoty.

Povinnost zaplatit do MP

§ 178

Bude-li **po přezkoumání** postupem podle tohoto zákona přihlášená **pohledávka zjištěna tak**, že **skutečná výše přihlášené pohledávky činí méně než 50 %** přihlášené částky, **k přihlášené pohledávce se nepřihlíží ani v rozsahu, ve kterém byla zjištěna**. Věřiteli, který takovou pohledávku přihlásil, insolvenční soud **uloží**, aby **ve prospěch majetkové podstaty zaplatil částku**, o kterou přihlášená pohledávka **převýšila** rozsah, ve kterém byla zjištěna.

Povinnost zaplatit do MP

§ 179

Bude-li **po přezkoumání** postupem podle tohoto zákona přihlášená **pohledávka zjištěna** tak, že **věřitel má právo na právo na uspokojení ze zajištění přihlášené pohledávky v rozsahu menším než 50 % hodnoty zajištění** uvedené v přihlášce nebo že má právo na uspokojení ze zajištění v pořadí horším, než uvedl v přihlášce pohledávky, **k jeho právu na uspokojení této pohledávky ze zajištění se v insolvenčním řízení nepřihlíží;** ustanovení § 299 odst. 2 tím není dotčeno. Věřiteli, který takovou pohledávku přihlásil, insolvenční soud **uloží**, aby **ve prospěch zajištěných věřitelů**, kteří přihlásili pohledávku se zajištěním ke stejnému majetku, **zaplatil částku**, o kterou hodnota zajištění uvedená v přihlášce **převýšila** hodnotu zjištěného zajištění.

Povinnost zaplatit do MP

§ 180

Povinnost zaplatit částku podle § 178 nebo 179 **nelze uložit** věřiteli, který **práva** spojená s nezjištěnou pohledávkou v průběhu řízení **nevykonával**.

§ 181

osoby, které přihlášku pohledávky **podepsaly, ručí** za splnění povinnosti zaplatit částku podle § 178 nebo 179 společně a nerozdílně s přihlášeným věřitelem; v případě, že jde o zástupce na základě plné moci, však za splnění této povinnosti ručí osoby, které zástupce k takovému úkonu zmocnily.

§182

Jestliže na základě přihlášky pohledávky zjištěné v rozsahu uvedeném v § 178 nebo 179 **učinil věřitel** v insolvenčním řízení **úkon**, který **zhoršil nebo mohl zhoršit postavení jiného** věřitele **nebo** vyjde-li v průběhu insolvenčního řízení najevo, že tento **věřitel nepřihlásil pohledávku v dobré víře, nemá skutečnost, že věřitel vzal přihlášku pohledávky zpět, žádný vliv na rozhodnutí insolvenčního soudu o uložení povinnosti zaplatit částku** podle § 178 nebo 179.

Uplatnění zajištění mimo IŘ

§ 183

(1) **Přihláškou pohledávky**, kterou zajišťují věci, práva pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty třetích osob, **není dotčeno právo věřitele domáhat se uspokojení pohledávky z tohoto zajištění.**

(2) **Přihláškou pohledávky** není dotčeno ani právo věřitele domáhat se uspokojení pohledávky po kterékoli z osob odpovídajících mu společně a nerozdílně s dlužníkem; o právu věřitele požadovat plnění od **dlužníkovra ručitele, včetně bankovní záruky a zvláštních případů ručení 27), to platí obdobně.**

Uplatnění regresních pohledávek ze zajištění

§ 183

- (3) Osoby, od kterých může věřitel požadovat plnění podle odstavců 1 a 2, mohou **pohledávku, která by jim proti dlužníku vznikla uspokojením věřitele, přihlásit jako pohledávku podmíněnou, pokud ji nepřihlásí věřitel.** Jestliže však věřitel takovou pohledávku přihlásí, **mohou se** jí tyto osoby v rozsahu, v němž pohledávku uspokojí, v insolvenčním řízení **domáhat místo něj** s tím, že pro jejich vstup do řízení platí přiměřeně § 18; návrh podle tohoto ustanovení mohou podat samy.

Přezkoumání přihlášek

§ 188

(1) **Insolvenční správce přezkoumá podané přihlášky**

pohledávek zejména podle přiložených dokladů a podle účetnictví dlužníka nebo jeho evidence vedené podle zvláštního právního předpisu¹³). Dále **vyzve dlužníka, aby se k přihlášeným pohledávkám vyjádřil**. Je-li to třeba, provede o pohledávkách nezbytná šetření s tím, že využije součinnosti orgánů, které mu ji jsou povinny poskytnout.

(2) Nelze-li přihlášku pohledávky přezkoumat pro její vady nebo neúplnost, **vyzve insolvenční správce věřitele, aby ji opravil nebo doplnil** do 15 dnů, nestanoví-li lhůtu delší. Současně jej poučí, jak je nutné opravu a doplnění provést. Přihlášky pohledávek, které nebyly včas a řádně doplněny nebo opraveny, předloží insolvenční správce insolvenčnímu soudu k rozhodnutí o tom, že se k přihlášce pohledávky nepřihlíží; o tomto následku musí být věřitel poučen.

Seznam přihlášených pohledávek

§ 189

(1) Insolvenční správce sestaví seznam přihlášených pohledávek; u pohledávek, které popírá, to výslovně uvede. Do seznamu se nezařazují pohledávky, ke kterým se nepřihlíží, pohledávky vyloučené z uspokojení a další pohledávky, u kterých to stanoví zákon. Zajištění věřitelé se v seznamu uvádějí zvlášť. U každého věřitele musí být uvedeny údaje potřebné k jeho identifikaci a údaje pro posouzení důvodu vzniku, výše a pořadí jeho pohledávky; u zajištěných věřitelů se navíc uvádí důvod a způsob zajištění. V seznamu se zvlášť vyznačí pohledávky vykonatelné.

(2) Účastníci jsou oprávněni u insolvenčního správce nahlédnout do seznamu přihlášených pohledávek a do dokladů, na jejichž základě byl sestaven.

(3) Seznam přihlášených pohledávek zveřejní insolvenční soud v insolvenčním rejstříku nejpozději 15 dnů přede dnem, kdy se o nich má konat přezkumné jednání, a má-li se přezkumné jednání konat do 15 dnů po uplynutí lhůty k přihlášení pohledávek, nejpozději 3 dny přede dnem, kdy se o nich má konat přezkumné jednání. Insolvenční soud dále bez zbytečného odkladu zveřejní v insolvenčním rejstříku každou změnu seznamu přihlášených pohledávek.

Přezkumné jednání

§ 190

- (1) **Přezkoumání přihlášených pohledávek se děje na přezkumném jednání nařízeném insolvenčním soudem.**
- (2) Termín a místo konání přezkumného jednání určí insolvenční soud v rozhodnutí o úpadku. Dlužníku a insolvenčnímu správci doručí insolvenční soud předvolání k přezkumnému jednání do vlastních rukou, s poučením o nezbytnosti jejich účasti.
- (3) Oznámení o změně termínu nebo místa konání přezkumného jednání doručí insolvenční soud zvlášť osobám uvedeným v odstavci 2 za podmínek tam stanovených. O změně termínu nebo místa konání přezkumného jednání vyrozumí insolvenční soud zvlášť také osoby uvedené v § 139 odst. 1, pokud jde o přihlášené věřitele, a to prostřednictvím veřejné datové sítě.

Popření přihlášených pohledávek

§ 192

- (1) **Dlužník a insolvenční správce mohou popírat pravost, výši a pořadí všech přihlášených pohledávek; jednotliví věřitelé toto právo nemají.** Stanovisko, které insolvenční správce zaujal k jednotlivým pohledávkám v seznamu přihlášených pohledávek, může při přezkumném jednání změnit.
- (2) Věřitel může až do přezkoumání jím přihlášené pohledávky, dokud jeho pohledávka není zjištěna nebo účinně popřena, měnit důvod vzniku přihlašované pohledávky, její výši nebo pořadí. Jestliže v důsledku této změny není možné přezkoumat přihlášenou pohledávku při nařízeném přezkumném jednání, nařídí insolvenční soud zvláštní přezkumné jednání. Věřitel je však povinen uhradit ostatním věřitelům na jejich žádost náklady, které jim vznikly v souvislosti s jejich účastí na zvláštním přezkumném jednání.

Popření přihlášených pohledávek

§ 193

Popření pravosti pohledávky

O popření pohledávky co do její pravosti jde tehdy, je-li namítáno, že pohledávka nevznikla nebo že již zcela zanikla anebo že se zcela promlčela.

§ 194

Popření výše pohledávky

O popření pohledávky co do její výše jde tehdy, je-li namítáno, že dlužníkův závazek je nižší než přihlášená částka. Ten, kdo popírá výši pohledávky, musí současně uvést, jaká je ve skutečnosti výše pohledávky.

§195

Popření pořadí pohledávky

O popření pohledávky co do jejího pořadí jde tehdy, je-li namítáno, že pohledávka má méně výhodné pořadí, než je pořadí uvedené v přihlášce pohledávky, nebo je-li popíráno právo na uspokojení pohledávky ze zajištění. Ten, kdo popírá pořadí pohledávky, musí současně uvést, v jakém pořadí má být pohledávka uspokojena.

Popření přihlášených pohledávek

§ 196

(1) **Popření výše pohledávky nemá vliv na její pořadí. Popření pořadí pohledávky nemá vliv na pravost nebo výši pohledávky.**

(2) Popření práva na uspokojení pohledávky ze zajištění má však u zajištěného věřitele, který může tuto pohledávku vůči dlužníku uspokojit pouze z majetku poskytnutého k zajištění, tytéž účinky jako popření pravosti pohledávky, a bylo-li toto právo popřeno jen zčásti, tytéž účinky jako popření výše pohledávky.

§ 200

Popření pohledávky dlužníkem

Není-li dále stanoveno jinak, **nemá popření pohledávky dlužníkem vliv na její zjištění**; jeho účinkem však vždy je, že pro **pohledávku, kterou dlužník popřel co do její pravosti nebo výše, není v rozsahu popření upravený seznam přihlášených pohledávek exekučním titulem.**

Popření nevykonatelných pohledávek a určovací žaloba

§ 198

- (1) **Věřitelé nevykonatelné pohledávky, která byla popřena insolvenčním správcem, mohou uplatnit své právo žalobou na určení u insolvenčního soudu do 30 dnů od přezkumného jednání;** tato lhůta však neskončí dříve než uplynutím 15 dnů od doručení vyrozumění podle § 197 odst. 2. Žalobu podávají vždy proti insolvenčnímu správci. Nedojde-li žaloba ve stanovené lhůtě insolvenčnímu soudu, k pohledávce popřené co do pravosti se nepřihlíží; pohledávka popřená co do výše nebo pořadí je v takovém případě zjištěna ve výši nebo pořadí uvedeném při jejím popření.
- (2) V žalobě podle odstavce 1 může žalobce uplatnit jako důvod vzniku popřené pohledávky pouze skutečnosti, které jako důvod vzniku této pohledávky uplatnil nejpozději do skončení přezkumného jednání, a dále skutečnosti, o kterých se žalobce dozvěděl později proto, že mu kupující ze smlouvy o prodeji podniku nebo jeho části podle obchodního zákoníku neoznámil včas převzetí dlužníkovu závazku.
- (3) Vyjde-li v průběhu řízení o žalobě podle odstavce 1 najevo, že popřená pohledávka je pohledávkou vykonatelnou, není to důvodem k zamítnutí žaloby, žalovaný je však v takovém případě povinen prokázat důvod popření podle § 199

Popření vykonatelných pohledávek a určovací žaloba

§ 199

(1) **Insolvenční správce, který popřel vykonatelnou pohledávku, podá do 30 dnů od přezkumného jednání u insolvenčního soudu žalobu, kterou své popření uplatní proti věřiteli, který vykonatelnou pohledávku přihlásil.** Lhůta je zachována, dojde-li žaloba nejpozději posledního dne lhůty soudu.

(2) **Jako důvod popření pravosti nebo výše vykonatelné pohledávky** přiznané pravomocným rozhodnutím příslušného orgánu **lze uplatnit jen skutečnosti, které nebyly uplatněny dlužníkem v řízení, které předcházelo vydání tohoto rozhodnutí;** důvodem popření však nemůže být jiné právní posouzení věci.

(3) V žalobě podle odstavce 1 může žalobce proti popřené pohledávce uplatnit pouze skutečnosti, pro které pohledávku popřel.

Zjištěné pohledávky

§ 201

(1) **Nevykonatelná pohledávka je zjištěna**

- a) jestliže ji **nepopřel insolvenční správce**, *nebo*
- b) jestliže **insolvenční správce**, který ji popřel, **vezme své popření zpět**, *nebo*
- c) **rozhodnutím insolvenčního soudu** ve sporu o určení její pravosti, výše nebo pořadí.

(2) **Vykonatelná pohledávka je zjištěna**,
nebyla-li včas podána žaloba podle § 198 *nebo*
byla-li taková **žaloba zamítnuta** *anebo*
řízení o ní skončilo jinak než rozhodnutím ve věci samé.

Majetková podstata

§ 205

- (1) Jestliže **insolvenční návrh podal dlužník**, **náleží do majetkové podstaty majetek, který dlužníkovi patřil** ke dni zahájení insolvenčního řízení, jakož i **majetek, který dlužník nabyl v průběhu insolvenčního řízení**.
- (2) **Podal-li insolvenční návrh věřitel**, **náleží do majetkové podstaty majetek, který dlužníkovi patřil** v době, kdy insolvenční soud **nařídil předběžné opatření**, kterým zcela nebo zčásti omezil právo dlužníka nakládat s jeho majetkem, majetek, který dlužníkovi patřil v době, kdy insolvenční soud vydal rozhodnutí o úpadku dlužníka, a **majetek, který dlužník nabyl v průběhu insolvenčního řízení po vydání těchto rozhodnutí**.
- (3) **Je-li dlužník spoluvlastníkem** majetku podle odstavců 1 a 2, **náleží do majetkové podstaty podíl dlužníka** na tomto majetku. Majetek podle odstavců 1 a 2 **náleží do majetkové podstaty** i tehdy, je-li ve společném jmění dlužníka a jeho manžela.
- (4) **Majetek jiných osob** než dlužníka **náleží do majetkové podstaty, stanoví-li to zákon**, zejména jde-li o plnění z neúčinných právních úkonů. Pro účely zpeněžení se na takový majetek pohlíží jako na majetek dlužníka.

Majetková podstata

Do **majetkové podstaty** **náleží**
majetek, který dlužníkovi patřil

ke dni zahájení insolvenčního řízení, -) IN podal dlužník

v době, kdy insolvenční soud nařídil předběžné opatření, kterým zcela nebo zčásti omezil právo dlužníka nakládat s jeho majetkem, a **-) IN podal věřitel**

v době, kdy IS vydal rozhodnutí o úpadku dlužníka, -) IN podal věřitel

a majetek, který dlužník nabyl

v průběhu insolvenčního řízení -) IN podal dlužník

v průběhu insolvenčního řízení po vydání těchto rozhodnutí -) IN podal věřitel

Je-li dlužník spoluvlastníkem majetku podle odstavců 1 a 2, **náleží do majetkové podstaty podíl dlužníka** na tomto majetku. Majetek podle odstavců 1 a 2 náleží do majetkové podstaty i tehdy, je-li ve společném jmění dlužníka a jeho manžela.

Majetek jiných osob než dlužníka **náleží do majetkové podstaty, stanoví-li to zákon,** zejména jde-li o plnění z neúčinných právních úkonů. Pro účely zpeněžení se na takový majetek pohlíží jako na majetek dlužníka.

Majetková podstata

§ 206

(1) Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, **majetkovou podstatu** podle § 205

tvorí zejména

- a) **peněžní prostředky,**
- b) **věci movité a nemovité,**
- c) **podnik,**
- d) soubor věcí a věci hromadné,
- e) **vkladní knížky, vkladní listy a jiné formy vkladů,**
- f) **akcie, směnky, šeky nebo jiné cenné papíry anebo jiné listiny, jejichž předložení je nutné k uplatnění práva,**
- g) **obchodní podíl,**
- h) **dlužníkovy peněžité i nepeněžité pohledávky,** včetně pohledávek podmíněných a pohledávek, které dosud nejsou splatné,
- i) **dlužníkova mzda nebo plat, jeho pracovní odměna** jako člena družstva a příjmy, které dlužníkovi nahrazují odměnu za práci, zejména důchod, nemocenské, peněžitá pomoc v mateřství, stipendia, náhrady ucházejícího výdělků, náhrady poskytované za výkon společenských funkcí, podpora v nezaměstnanosti a podpora při rekvalifikaci,
- j) **další práva a jiné majetkové hodnoty,** mají-li penězi ocenitelnou hodnotu.

(2) **Majetkovou podstatu tvoří dále i příslušenství, přírůstky, plody a užitky** majetku uvedeného v odstavci 1.

Majetková podstata

§ 207

- (1) Do **majetkové podstaty nepatří majetek, který nelze postihnout výkonem rozhodnutí nebo exekucí** ²⁸⁾; věci sloužící k podnikání dlužníka však z majetkové podstaty vyloučeny nejsou.
- (2) **Příjmy dlužníka náleží do majetkové podstaty** ve stejném rozsahu, **v jakém z nich mohou být při výkonu rozhodnutí nebo při exekuci uspokojeny přednostní pohledávky.**

§ 208

Do **majetkové podstaty nepatří** též **majetek**, se kterým **lze podle zvláštního právního předpisu naložit pouze způsobem, k němuž byl určen**, zejména účelové dotace a návratné výpomoci ze státního rozpočtu, z Národního fondu, z rozpočtu územního samosprávného celku nebo státního fondu, finanční rezervy vytvářené podle zvláštních právních předpisů ³⁰⁾, majetek České národní banky, který byl na základě zvláštních dohod svěřen do správy jiné osobě, zboží propuštěné celním úřadem k dočasnému použití a majetek státu v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem ³¹⁾.

Zjišťování majetkové podstaty (1)

§209

- (1) Zjišťování majetkové podstaty zajišťuje od svého ustanovení insolvenční správce nebo předběžný správce. Přitom je povinen řídit se pokyny insolvenčního soudu.
- (2) Dokud insolvenční správce nebo předběžný správce není ustanoven, může insolvenční soud rozhodnout o opatřeních potřebných ke zjištění podstaty a o způsobu jejich provedení.

§ 211

- (1) Výchoziskem zjišťování majetkové podstaty je seznam majetku, který je dlužník povinen předložit současně s insolvenčním návrhem, případně na základě rozhodnutí insolvenčního soudu.
- (2) Insolvenční správce nebo předběžný správce provede vlastní šetření o tom, zda do majetkové podstaty nepatří i jiné věci, práva, pohledávky a majetkové hodnoty než ty, které dlužník uvedl v seznamu majetku. Potřebnou součinnost mu jsou povinny poskytnout také věřitelské orgány.
- (3) Nemůže-li insolvenční správce nebo předběžný správce dosáhnout úplného zjištění majetkové podstaty proto, že mu nebyla poskytnuta požadovaná součinnost, oznámí to insolvenčnímu soudu a navrhne mu přijetí příslušného opatření.

Zjišťování majetkové podstaty (2)

§ 210

- (1) Dlužník je povinen poskytnout insolvenčnímu správci nebo předběžnému správci při zjišťování majetkové podstaty všestrannou součinnost, zejména dbát pokynů insolvenčního správce nebo předběžného správce.
- (2) Je-li dlužníkem právnická osoba, mají povinnosti podle odstavce 1 její statutární orgány a jejich členové nebo likvidátor, jde-li o právnickou osobu v likvidaci. Jestliže postavení statutárního orgánu má více osob oprávněných jednat samostatně, lze splnění těchto povinností požadovat od kterékoli z nich. Uvedené osoby mají tuto povinnost i v případě, že jejich postavení zaniklo v posledních 3 měsících před zahájením insolvenčního řízení.
- (3) Insolvenční soud může vyžadovat splnění povinností podle odstavců 1 a 2 také od osob, které jsou společníky, zaměstnanci nebo členy právnické osoby, a to v rozsahu jejich oprávnění jednat za právnickou osobu.
- (4) Je-li dlužníkem fyzická osoba, mají povinnosti podle odstavců 1 a 2 i její zákonní zástupci; má-li fyzická osoba více zákonných zástupců oprávněných jednat jejím jménem samostatně, může insolvenční soud vyžadovat splnění těchto povinností od každého z nich.

Zjišťování majetkové podstaty (3)

§ 212

(1) Dlužník musí umožnit insolvenčnímu správci přístup na všechna místa, kde má umístěn majetek náležející do majetkové podstaty.

(2) Je-li to potřebné, zejména neposkytuje-li dlužník insolvenčnímu správci součinnost potřebnou ke zjištění a zajištění majetkové podstaty, může insolvenční soud na návrh insolvenčního správce nařídit prohlídku bytu, sídla, místa podnikání a jiných místností dlužníka, jakož i jeho skříní nebo jiných schránek v nich umístěných, kde má dlužník svůj majetek; za tím účelem je insolvenční správce oprávněn zjednat si do bytu nebo do jiné místnosti dlužníka přístup, popřípadě uzavřené skříně nebo jiné schránky otevřít.

(3) Písemné vyhotovení rozhodnutí podle odstavce 2 nemusí obsahovat odůvodnění; proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné. Rozhodnutí se doručuje pouze insolvenčnímu správci a dlužníku. Insolvenční soud doručí rozhodnutí insolvenčnímu správci spolu se stejnopisem rozhodnutí, který má být doručen dlužníku. Dlužníku doručí rozhodnutí insolvenční správce při prohlídce místností, kterých se usnesení týká. Nepodaří-li se insolvenčnímu správci doručit rozhodnutí dlužníku při tomto úkonu, vrátí je k doručení insolvenčnímu soudu.

(4) Každý, v jehož objektu má dlužník svůj byt, sídlo, místo podnikání nebo jiné své místnosti, je povinen strpět, aby insolvenční správce, který provádí soupis nebo činí úkony směřující k řádnému zajištění a správě majetkové podstaty, provedl prohlídku bytu a jiných místností dlužníka. Nesplní-li tuto povinnost, je insolvenční správce oprávněn zjednat si k bytu nebo jiné místnosti dlužníka přístup.

(5) Je-li to potřebné, přibere insolvenční správce k prohlídce vhodnou osobu, podle možnosti zástupce orgánu obce. O prohlídce sepíše insolvenční správce protokol, v němž musí být uveden majetek, který byl při prohlídce zjištěn, a majetek, který byl při prohlídce zajištěn. Protokol podepíše insolvenční správce, případně osoba, kterou k prohlídce přibral. Protokol předá insolvenční správce insolvenčnímu soudu s tím, že si ponechá opis. Opis protokolu insolvenční soud doručí dlužníkovi a věřitelskému výboru.

Zjišťování majetkové podstaty (4)

§ 213

Ten, kdo má u sebe dlužníkův majetek náležející do majetkové podstaty, **je povinen to oznámit** insolvenčnímu správci nebo **předběžnému správci, jakmile se dozví o vydání rozhodnutí o úpadku, a uvést právní důvod, na jehož základě má tento majetek u sebe.** Na výzvu insolvenčního správce nebo předběžného správce mu musí umožnit prohlídku tohoto majetku a jeho ocenění.

Prohlášení o majetku

§ 214

(1) Insolvenční soud může na návrh insolvenčního správce nebo věřitelského výboru předvolat dlužníka nebo osoby jednající za dlužníka k výslechu a vyzvat je k prohlášení o majetku. Předvolání k prohlášení o majetku musí obsahovat účel výslechu a poučení o následcích odmítnutí prohlášení nebo uvedení nepravdivých, neúplných nebo hrubě zkreslujících údajů. Předvolání se doručuje předvolanému do vlastních rukou, a to nejméně 10 dnů před výslechem.

(2) Předvolaný je povinen dostavit se k insolvenčnímu soudu osobně. Jestliže se nedostaví bez včasné a důvodné omluvy, bude předveden; o tom musí být předvolaný poučen.

(3) Před zahájením výslechu zopakuje insolvenční soud poučení podle odstavce 1. V prohlášení o majetku musí předvolaný uvést, který majetek náleží do majetkové podstaty.

Prohlášení o majetku

§ 215

1) V prohlášení o majetku je předvolaný vždy povinen uvést

- a) plátce mzdy dlužníka nebo jiného jeho příjmu postižitelného srážkami ze mzdy a výši této pohledávky,
- b) banky, pobočky zahraničních bank a spořitelny a úvěrní družstva, u kterých má dlužník účty, výši pohledávek a čísla účtů,
- c) dlužníky, u nichž má dlužník jiné peněžité pohledávky, důvod a výši těchto pohledávek,
- d) osoby, vůči nimž má dlužník jiná majetková práva nebo majetkové hodnoty, jejich důvod a hodnotu,
- e) movité věci dlužníka nebo spoluvlastnický podíl na nich, a kde, popřípadě u koho se nacházejí; totéž platí o vkladních knížkách, vkladních listech a jiných formách vkladů, akciích, směnkách, šecích nebo jiných listinných cenných papírech anebo o jiných listinách, jejichž předložení je nutné k uplatnění práva, jakož i o zaknihovaných a imobilizovaných cenných papírech dlužníka,
- f) nemovitosti dlužníka nebo spoluvlastnický podíl na nich,
- g) podnik dlužníka a jeho části, a kde se nachází,
- h) další práva a jiné majetkové hodnoty, mají-li penězi ocenitelnou hodnotu.

§ 216

(2) Pro označení osob v prohlášení o majetku platí § 103 odst. 1 obdobně.

(1) O prohlášení o majetku sepíše insolvenční soud protokol; předloží-li předvolaný seznam majetku, tvoří tento seznam přílohu protokolu, jestliže předvolaný o něm prohlásí, že obsahuje úplné a pravdivé údaje, popřípadě jestliže jej do protokolu doplní. V protokolu se dále uvede obsah poučení poskytnutého insolvenčním soudem podle § 214 a výslovné prohlášení předvolaného o tom, že v prohlášení uvedl jen úplné a pravdivé údaje o majetku dlužníka. Protokol podepíše soudce, zapisovatel a předvolaný. Ukony insolvenčního soudu podle tohoto odstavce může učinit jen soudce.

(2) O výsledku k prohlášení o majetku vyrozumí insolvenční soud insolvenčního správce a věřitelský výbor. Insolvenční správce a věřitelský výbor má právo klást předvolanému otázky. Opis protokolu o výsledku se doručuje insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru.

Soupis majetkové podstaty

§ 217

Soupis majetkové podstaty (dále jen "soupis") **je listinou, do níž se zapisuje majetek náležející do majetkové podstaty.** Jakmile dojde k zápisu do soupisu, lze se zapsanými majetkovými hodnotami nakládat jen způsobem stanoveným tímto zákonem; učinit tak může jen osoba s dispozičními oprávněními.

Soupis provádí a soustavně doplňuje insolvenční správce v průběhu insolvenčního řízení, a to podle pokynů insolvenčního soudu a za součinnosti věřitelského výboru. Tato jeho povinnost nezaniká uplynutím doby.

Soupis MP - položky, ocenění

§ 218

(1) **Majetek náležející do majetkové podstaty se zapisuje do soupisu samostatnými položkami.**

(2) **Podnik nebo jiná hromadná věc a soubory věcí se zapisují jedinou položkou,** ze které však musí být zřejmé, co všechno do podniku nebo souboru věcí náleží v den zápisu do soupisu podstaty.

§ 219

(1) **Součástí soupisu je i ocenění provedené insolvenčním správcem,** který přitom vychází z údajů v účetnictví dlužníka nebo v evidenci vedené podle zvláštního právního předpisu ¹³⁾ a z dalších dostupných informací. Ocenění musí být v souladu se zvláštními právními předpisy o oceňování majetku; nepromítá se však do účetnictví dlužníka.

(2) Požaduje-li to věřitelský výbor, provede se ocenění znalcem, za předpokladu, že to věřitelský výbor finančně zajistí.

(3) Ocenění obtížně ocenitelného majetku může insolvenční správce zadat znalci i bez žádosti věřitelského výboru

Soupis MP - položky, ocenění

§ 220

Vedle **označení** sepisovaného majetku,
jeho ocenění a
uvedení **dne**, kdy byla příslušná položka sepsána,
musí být v soupisu vždy uveden **i důvod soupisu**,
případně **den a důvod vyloučení sepsaného majetku**
ze soupisu.

V pochybnostech se má za to, že insolvenční správce příslušnou položku sepsal nebo ji ze soupisu vyloučil v den, kdy tuto skutečnost oznámil insolvenčnímu soudu.

Prohlášení o správnosti soupisu

§ 221

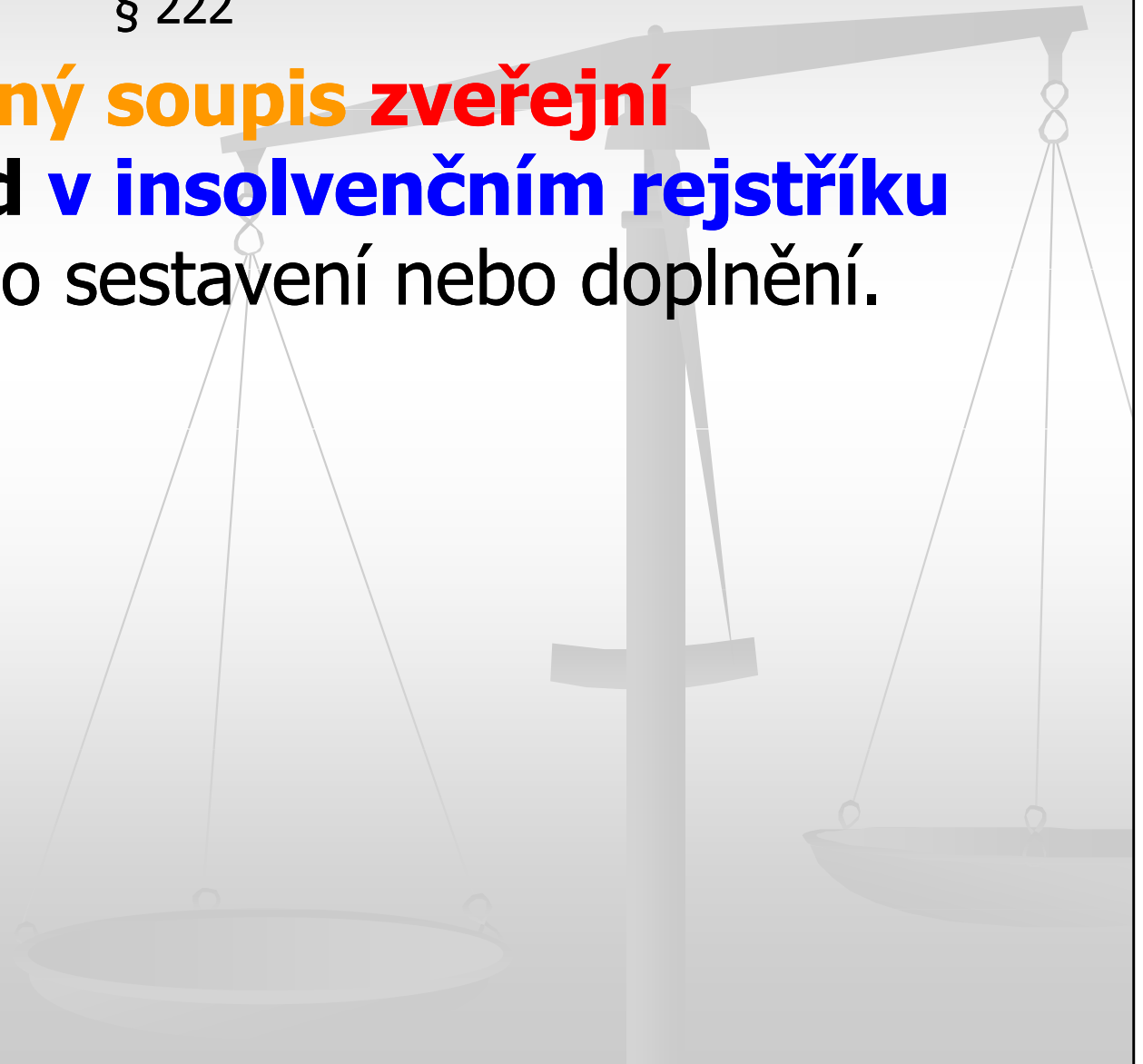
Jestliže o to insolvenční správce požádá, **je dlužník povinen písemně potvrdit úplnost a správnost soupisu.**

Prohlášení o správnosti soupisu nebo jeho části **může dlužník písemně odmítnout, jen jestliže současně písemně uvede důvody**, pro které soupis nebo jeho část nepovažuje za správný.

Zveřejnění soupisu

§ 222

Soupis a doplněný soupis zveřejní insolvenční soud v insolvenčním rejstříku neprodleně po jeho sestavení nebo doplnění.

MP - majetek a práva třetích osob

§ 224

- (1) Do soupisu **se zapisují i věci, práva, pohledávky a jiné majetkové hodnoty**, které **nenáleží dlužníku** nebo jejichž **zahrnutí** do majetkové podstaty **je sporné** zejména proto, že k nim třetí osoba uplatňuje práva, která to vylučují. **Do soupisu se poznamená, komu sepisovaný majetek náleží, nebo kdo k němu uplatňuje své právo**; tuto osobu insolvenční správce písemně vyrozumí o zahrnutí majetku do soupisu a na její žádost jí o tom vydá osvědčení. Osvědčení musí vždy obsahovat i uvedení důvodu, pro který insolvenční správce tento majetek sepsal.
- (2) Je-li do soupisu zapsána nemovitost, která podle katastru nemovitostí není ve vlastnictví dlužníka, vyrozumí o tom insolvenční správce příslušné katastrální pracoviště. Je-li do soupisu sepsána věc, která podle Rejstříku zástav není ve vlastnictví dlužníka, vyrozumí o tom insolvenční správce Notářskou komoru České republiky. Obdobně to platí o majetku uvedeném v jiných veřejných či neveřejných seznamech, jestliže podle zvláštních právních předpisů osvědčují vlastnictví nebo jiná věcná práva k tomuto majetku.
- (3) Je-li do soupisu zapsána kulturní památka 33), sbírka muzejní povahy nebo předmět kulturní hodnoty, vyrozumí o tom insolvenční správce neprodleně Ministerstvo kultury.

Vyloučení z MP

§ 225

1) **Osoby, které tvrdí**, že **označený majetek neměl být do soupisu zahrnut** proto, že to **vylučuje jejich právo k majetku** nebo že tu je **jiný důvod, pro který neměl být zahrnut do soupisu**, **se mohou žalobou** podanou u insolvenčního soudu **domáhat rozhodnutí**, že se tento majetek **vylučuje z majetkové podstaty**.

(2) Žaloba musí být podána proti insolvenčnímu správci, a to ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy osobě uvedené v odstavci 1 bylo doručeno vyrozumění o soupisu majetku, k němuž uplatňuje právo. Lhůta je zachována, dojde-li žaloba nejpozději posledního dne lhůty insolvenčnímu soudu.

(3) Nebyla-li žaloba podána včas, platí, že označený majetek je do soupisu pojat oprávněně. Totéž platí i tehdy, jestliže insolvenční soud žalobu zamítl, nebo jestliže řízení o žalobě zastavil nebo ji odmítl.

(4) Od počátku běhu lhůty k podání žaloby podle odstavce 2 až do jejího skončení a po dobu řízení o podané žalobě až do jeho pravomocného skončení nesmí insolvenční správce zpeněžit majetek, který je předmětem žaloby, ani s ním jinak nakládat, ledaže tím odvrací újmu tomuto majetku bezprostředně hrozící nebo jestliže tak po podání žaloby činí se souhlasem žalobce. Ustanovení § 217 tím není dotčeno.

(5) Před pravomocným skončením řízení o žalobě lze ke zpeněžení nebo jinému nakládání s majetkem podle odstavce 4 přistoupit, jestliže insolvenční soud v prvním stupni žalobu zamítl, řízení o ní zastavil nebo ji odmítl. Z výtěžku zpeněžení nebo jiného nakládání s takovým majetkem mohou být věřitelé uspokojeni až po pravomocném skončení řízení o žalobě.

(6) Byla-li zpeněžena věc, která neměla být pojata do soupisu, má její vlastník právo na vydání výtěžku zpeněžení; jeho právo na náhradu škody tím není dotčeno.

Vynětí z MP dlužníkem

§ 226

(1) **Dlužník může uplatnit vynětí majetku z majetkové podstaty jen tehdy**, jde-li o věc, právo, pohledávku nebo jinou majetkovou hodnotu, která **do majetkové podstaty nepatří** podle § 207 a 208; učiní tak vůči insolvenčnímu správci bez zbytečného odkladu poté, co se dozvěděl nebo při náležité pečlivosti měl dozvědět, že došlo k zahrnutí takové věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty do soupisu.

(2) V návrhu podle odstavce 1 musí dlužník kromě obecných náležitostí podání²⁰) označit věc, právo, pohledávku nebo jinou majetkovou hodnotu, o jejíž vynětí ze soupisu žádá, a uvést skutečnosti, ze kterých vyplývá, že tento majetek neměl být sepsán. Je-li návrh neúplný nebo vadný a nelze-li jej pro tyto nedostatky projednat a rozhodnout o něm, vyzve insolvenční správce dlužníka, aby jej opravil nebo doplnil. K opravě nebo doplnění návrhu určí přiměřenou lhůtu a dlužníka poučí, jak je nutné opravu nebo doplnění provést. Poučí jej rovněž, že návrh, který nebude přes výzvu řádně opraven nebo doplněn, insolvenční soud odmítne.

(3) Nezdaří-li se insolvenčnímu správci odstranit vady a neúplnost dlužníkovra návrhu nebo má-li za to, že návrh je opožděný, předloží insolvenční správce návrh se zprávou o tom insolvenčnímu soudu. Pokládá-li to insolvenční soud za potřebné, může usnesením výzvu k odstranění vad návrhu zopakovat nebo vydat výzvu novou.

(4) Nejde-li o případy uvedené v odstavci 3, insolvenční správce vyzve věřitelský výbor, aby se k návrhu v určené lhůtě vyjádřil; dospěje-li po uplynutí této lhůty k závěru, že návrhu nelze vyhovět, předloží jej s případným vyjádřením věřitelského výboru a se zprávou o důvodech, pro které majetek nevyloučil, insolvenčnímu soudu; dlužník má právo se k těmto důvodům vyjádřit.

(5) O návrhu podle odstavce 1 rozhoduje insolvenční soud v rámci své dohlédací činnosti. Rozhodnutí, proti kterému je odvolání přípustné, se doručuje dlužníku, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru. V době od podání tohoto návrhu do rozhodnutí o něm nesmí insolvenční správce zpeněžit majetek, jehož se návrh týká; § 225 odst. 4 a 5 platí obdobně.

Vynětí z MP insolvenčním správcem

§ 227

Insolvenční správce může z majetkové podstaty kdykoli v průběhu insolvenčního řízení **vyjmout** věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, **které nemohou sloužit k uspokojení věřitelů**, zejména neprodejně věci a nedobytné pohledávky. Učiní tak po předchozím souhlasu věřitelského výboru a insolvenčního soudu.

Nakládání s MP

§ 228

Nakládáním s majetkovou podstatou se rozumí zejména

- a) právní úkony, které se týkají majetku náležejícího do majetkové podstaty,
- b) výkon práv a povinností akcionáře ohledně akcií zahrnutých do majetkové podstaty, včetně práva hlasovat na valné hromadě akciové společnosti, c) výkon práv a povinností společníka jiné obchodní společnosti spojených s obchodním podílem dlužníka zahrnutým do majetkové podstaty, včetně práva hlasovat na valné hromadě obchodní společnosti 34) ,
- d) výkon členských práv a povinností člena družstva,
- e) rozhodování o výrobních, provozních a obchodních záležitostech podniku v majetkové podstatě, včetně úvěrového financování a jiných úkonů potřebných k zajištění financování podniku,
- f) výkon práv a povinností zaměstnavatele ohledně zaměstnanců dlužníka,
- g) výkon průmyslových práv,
- h) rozhodování o obchodním tajemství a jiné povinnosti mlčenlivosti,
- i) plnění povinností podle předpisů o daních, poplatcích a clech, jakož i podle předpisů o sociálním zabezpečení a veřejném zdravotním pojištění,
- j) vedení účetnictví,
- k) plnění evidenčních povinností,
- l) výkon dalších práv a povinností, jestliže se týkají majetkové podstaty.

Dispoziční oprávnění s MP

§ 229

(1) Zákon stanoví v závislosti na průběhu řízení, způsobech řešení úpadku a vlastnictví majetku náležejícího do majetkové podstaty, kdo je ve vztahu k majetkové podstatě osobou s dispozičními oprávněními, případně komu přísluší právo nakládat s majetkovou podstatou ohledně části těchto oprávnění nebo pouze ohledně některých z nich.

(2) Je-li majetek náležející do majetkové podstaty ve vlastnictví jiné osoby než dlužníka, lze právo této osoby s takovým majetkem nakládat omezit jen zákonem nebo rozhodnutím insolvenčního soudu.

(3) Nestanoví-li tento zákon jinak, **je ve vztahu k majetkové podstatě osobou s dispozičními oprávněními**

- a) **dlužník** v době *do rozhodnutí o úpadku*,
- b) **insolvenční správce** v době *od prohlášení konkursu*,
- c) **dlužník** v době *od povolení reorganizace* a
- d) **dlužník** v době *od povolení oddlužení*.

(4) Má-li dispoziční oprávnění jiná osoba než dlužník, nejsou tím dotčeny povinnosti uložené dlužníku tímto zákonem.

Správa MP

§ 230

(1) **Správou majetkové podstaty se rozumí** zejména činnost, jakož i právní úkony a opatření z ní vyplývající, pokud směřuje k tomu, aby

- a) nedocházelo ke znehodnocení majetkové podstaty, zejména aby nedošlo k odstranění, zničení, poškození nebo odcizení majetku, který do ní náleží,
- b) majetek náležející do majetkové podstaty byl využíván v souladu se svým určením, pokud tomu nebrání jiné okolnosti,
- c) se majetková podstata rozmnožila, lze-li takovou činnost rozumně očekávat se zřetelem ke stavu majetkové podstaty a obvyklým obchodním příležitostem,
- d) byly vymoženy pohledávky dlužníka včetně plnění z neplatných a neúčinných právních úkonů.

(2) Jde-li o správu věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, která slouží k zajištění pohledávky, **je insolvenční správce vázán pokyny zajištěného věřitele směřujícími k řádné správě**; je-li zajištěných věřitelů více, mohou tyto pokyny udělit insolvenčnímu správci pouze společně. Insolvenční správce může tyto pokyny odmítnout, má-li za to, že nesměřují k řádné správě; v takovém případě požádá insolvenční soud o jejich přezkoumání v rámci dohlédací činnosti.

(3) Náklady spojené s provedením jeho pokynu podle odstavce 2 nese zajištěný věřitel ze svého.

Rozhodnutí o neplatnosti právních úkonů

§231

- (1) Insolvenční soud není vázán rozhodnutím jiného soudu či jiného orgánu, kterým v průběhu insolvenčního řízení došlo ke zjištění neplatnosti právního úkonu týkajícího se majetku nebo závazků dlužníka, ani jiným způsobem tohoto zjištění.
- (2) V průběhu insolvenčního řízení posoudí neplatnost takového právního úkonu pouze insolvenční soud, a to buď jako otázku předběžnou nebo v incidenčním sporu, jehož předmětem je tato otázka. Žalobu v tomto sporu mohou podat účastníci insolvenčního řízení s výjimkou dlužníka, nejde-li o dlužníka s dispozičními oprávněními, insolvenční správce a státní zastupitelství. Žalobcem nebo žalovaným musí být vždy insolvenční správce.
- (3) Je-li k neplatnosti právního úkonu nutné, aby ten, kdo je takovým úkonem dotčen, se jeho neplatnosti dovolal, může tak učinit i insolvenční správce.

§ 232

Byla-li neplatnost právního úkonu týkajícího se majetku nebo závazků dlužníka zjištěna rozhodnutím soudu, které nabylo právní moci před zahájením insolvenčního řízení, považuje se právní úkon, jehož se rozhodnutí týká, za neplatný i v insolvenčním řízení.

Vydání majetkového prospěchu z MP věřiteli

§ 223

- (1) **Je-li pravomocným rozhodnutím zjištěna neplatnost právního úkonu** týkajícího se **majetku nebo závazků dlužníka**, **musí být vydán majetkový prospěch** získaný plněním z neplatného právního úkonu. Insolvenční správce to však může odmítnout, jestliže nedošlo k obohacení majetkové podstaty nebo je-li požadováno více, než činí toto obohacení.
- (2) **Odmítne-li insolvenční správce vydat** majetkový prospěch získaný plněním z neplatného právního úkonu nebo nevyřídí-li žádost o jeho vydání v přiměřené lhůtě, lze se jeho vydání **domáhat vylučovací žalobou** podle tohoto zákona, která musí být podána nejpozději **do 30 dnů ode dne**, kdy insolvenční správce osobě, která o vydání majetkového prospěchu žádá, doručil písemné vyrozumění o **odmítnutí její žádosti**; právo na náhradu škody tím není dotčeno.
- (3) **Platnost smluv**, kterými došlo **ke zpeněžení plnění**, jehož se týká neplatný právní úkon, lze napadnout jen **žalobou podanou u insolvenčního soudu nejpozději do skončení insolvenčního řízení**; jde o incidenční spor.

Neúčinnost právních úkonů

Odpůrčí žaloba

§235

- (1) **Neúčinnými jsou právní úkony**, kterými **dlužník zkracuje možnost uspokojení věřitelů** nebo **zvýhodňuje některé věřitele na úkor jiných**. Za právní úkon se považuje též dlužníkovu opomenutí.
- (2) **Neúčinnost** dlužníkových **právních úkonů** se **zakládá rozhodnutím insolvenčního soudu** o žalobě insolvenčního správce, kterou bylo odporováno dlužníkovým právním úkonům (dále jen "**odpůrčí žaloba**").

Odpůrčí žaloba

§ 239

- (1) **Odporovat právním úkonům dlužníka** může **v insolvenčním řízení pouze insolvenční správce**, a to **odpůrčí žalobou podanou proti osobám, které mají povinnost vydat dlužníkovo plnění z neúčinných právních úkonů do majetkové podstaty**; jde o **incidenční spor**. Jestliže v době zahájení insolvenčního řízení probíhá o téže věci řízení na základě odpůrčí žaloby jiné osoby, nelze v něm až do skončení insolvenčního řízení pokračovat.
- (2) Rozhodne-li o tom věřitelský výbor, podá insolvenční správce odpůrčí žalobu vždy. Nejsou-li v majetkové podstatě peněžní prostředky potřebné ke krytí nákladů na podání odpůrčí žaloby a vedení incidenčního sporu, může insolvenční správce podmínit podání odpůrčí žaloby nebo další vedení incidenčního sporu tím, aby mu věřitelé poskytli na úhradu těchto nákladů přiměřenou zálohu. Skončí-li incidenční spor úspěchem insolvenčního správce, mohou věřitelé, kteří zálohu poskytli, požadovat její náhradu jako pohledávku za majetkovou podstatou.
- (3) **Insolvenční správce může podat odpůrčí žalobu ve lhůtě 1 roku ode dne, kdy nastaly účinky rozhodnutí o úpadku**. Nepodá-li ji v této lhůtě, odpůrčí nárok zanikne.
- (4) Dlužníkovo plnění z neúčinných právních úkonů náleží do majetkové podstaty právní mocí rozhodnutí, kterým bylo odpůrčí žalobě vyhověno. Vylučovací žaloba není přípustná.

Plnění z neúčinných právních úkonů náleží do MP

§ 236

- (1) Neúčinností právního úkonu není dotčena jeho platnost; **v insolvenčním řízení však dlužníkovo plnění z neúčinných právních úkonů náleží do majetkové podstaty.**
- (2) **Není-li možné vydat do majetkové podstaty původní dlužníkovo plnění z neúčinného právního úkonu, musí být poskytnuta rovnocenná náhrada.**

Vydání plnění z neúčinných právních úkonů

§ 237

(1) **Povinnost vydat** do majetkové podstaty dlužníkovu plnění z neúčinných právních úkonů **mají osoby, v jejichž prospěch byl neúčinný právní úkon učiněn** nebo **které z něho měly prospěch**.

(2) **Dědici nebo právní nástupci** osob uvedených v odstavci 1, na které přešlo dlužníkovu plnění z neúčinných právních úkonů, **mají povinnost vydat** je do majetkové podstaty,

- a) jestliže jim v době, kdy toto plnění nabyli, musely být známy okolnosti, které odůvodňují právo dovolávat se neúčinnosti vůči osobám uvedeným v odstavci 1, nebo
- b) jde-li o osoby, které tvoří s dlužníkem koncern, anebo o osoby dlužníku blízké.

(3) Osoby, které vydaly dlužníkovu plnění z neúčinného právního úkonu do majetkové podstaty, se mohou po skončení insolvenčního řízení domáhat jeho vrácení, jen nebylo-li použito k uspokojení věřitelů nebo nebylo-li s ním nakládáno jiným zákonem povoleným způsobem.

(4) **Bylo-li plnění** z neúčinného právního úkonu **vzájemné, vydá je insolvenční správce oprávněným osobám** bez zbytečného odkladu poté, co tyto osoby vydaly dlužníkovu plnění z takového úkonu do majetkové podstaty. Není-li plnění poskytnuté dlužníku těmito osobami v majetkové podstatě rozpoznatelné nebo se v ní nenachází, považuje se pohledávka, která těmito osobám poskytnutím plnění dlužníku vznikla, za přihlášenou pohledávku a uspokojí se stejně jako tyto pohledávky.

Zvláštní případy neúčinnosti. p.ú.

Úkony bez přiměřeného protiplnění

§ 240

- (1) **Právním úkonem bez přiměřeného protiplnění se rozumí právní úkon,** jímž se **dlužník zavázal poskytnout plnění bezúplatně** nebo **za protiplnění,** jehož **obvyklá cena je podstatně nižší** než obvyklá cena plnění, k jehož poskytnutí se zavázal dlužník.
- (2) **Právním úkonem bez přiměřeného protiplnění se rozumí pouze právní úkon,** který dlužník **učinil v době, kdy byl v úpadku,** nebo **právní úkon,** který **vedl k dlužníkovu úpadku.** Má se za to, že právní úkon bez přiměřeného protiplnění učiněný ve prospěch osoby dlužníku blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern ²¹⁾, je úkonem, který dlužník učinil v době, kdy byl v úpadku.
- (3) **Právnímu úkonu bez přiměřeného protiplnění lze odporovat,** byl-li **učiněn v posledních 3 letech** před zahájením insolvenčního řízení **ve prospěch osoby dlužníku blízké** nebo **osoby,** která tvoří s dlužníkem **koncern,** anebo v době **1 roku** před zahájením insolvenčního řízení **ve prospěch jiné osoby.**

Zvláštní případy neúčinnosti. p.ú.

Úkony bez přiměřeného protiplnění

§ 240

(4) **Právním úkonem bez přiměřeného protiplnění není**

- a) plnění uložené právním předpisem,
- b) příležitostný dar v přiměřené výši,
- c) poskytnutí plnění, kterým bylo vyhověno ohledům slušnosti, nebo
- d) právní úkon, o kterém dlužník se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládal, že z něj bude mít přiměřený prospěch, a to za předpokladu, že nešlo o úkon učiněný ve prospěch osoby dlužníkovi blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern, a že osoba, v jejíž prospěch byl úkon učiněn, nemohla ani při náležitě pečlivosti poznat, že dlužník je v úpadku, nebo že by tento úkon mohl vést k úpadku dlužníka.

Zvláštní případy neúčinnosti. p.ú.

Zvýhodňující právní úkony (1)

§ 241

- (1) **Zvýhodňujícím právním úkonem se rozumí právní úkon**, v jehož důsledku se **některému věřiteli dostane** na úkor ostatních věřitelů **vyššího uspokojení**, než jaké by mu jinak náleželo v konkursu.
- (2) **Zvýhodňujícím právním úkonem se rozumí pouze právní úkon**, který dlužník **učinil v době, kdy byl v úpadku**, nebo **právní úkon**, který **vedl k dlužníkovu úpadku**. Má se za to, že zvýhodňující právní úkon učiněný ve prospěch osoby dlužníku blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern 21), je úkonem, který dlužník učinil v době, kdy byl v úpadku.
- (4) **Zvýhodňujícímu právnímu úkonu lze odporovat**, **byl-li učiněn v posledních 3 letech** před zahájením insolvenčního řízení **ve prospěch osoby** dlužníku **blízké** nebo **osoby**, která tvoří s dlužníkem **koncern**, anebo v době **1 roku** před zahájením insolvenčního řízení **ve prospěch jiné osoby**.

Zvláštní případy neúčinnosti. p.ú.

Zvýhodňující právní úkony (2)

§ 241

(3) **Zvýhodňujícími právními úkony jsou** zejména **úkony, kterými dlužník**

- a) splnil dluh dříve, než se stal splatným,
- b) dohodl změnu nebo nahrazení závazku ve svůj neprospěch,
- c) prominul svému dlužníku splnění dluhu nebo jinak dohodl anebo umožnil zánik či nesplnění svého práva,
- d) poskytl svůj majetek k zajištění již existujícího závazku, ledaže jde o vznik zajištění v důsledku změn vnitřního obsahu zastavené věci hromadné.

(5) Zvýhodňujícím právním úkonem není

- a) zřízení zajištění závazku dlužníka, obdržel-li za ně dlužník současně přiměřenou protihodnotu,
- b) právní úkon učiněný za podmínek obvyklých v obchodním styku, na základě kterého dlužník obdržel přiměřené protiplnění nebo jiný přiměřený majetkový prospěch, a to za předpokladu, že nešlo o úkon učiněný ve prospěch osoby dlužníkovi blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern, a že osoba, v jejíž prospěch byl úkon učiněn, nemohla ani při náležitě pečlivosti poznat, že dlužník je v úpadku, nebo že by tento úkon mohl vést k úpadku dlužníka,
- c) právní úkon, který dlužník učinil za trvání moratoria nebo po zahájení insolvenčního řízení za podmínek stanovených tímto zákonem.

Zvláštní případy neúčinnosti. p.ú.

Úmyslně zkracující právní úkony

§ 242

- (1) **Odporovat lze** rovněž **právnímu úkonu**, kterým dlužník **úmyslně zkrátil uspokojení věřitele**, **byl-li tento úmysl druhé straně znám nebo jí se zřetelem ke všem okolnostem musel být znám**.
- (2) **Má se za to**, že u úmyslně zkracujícího právního úkonu učiněného ve prospěch **osoby dlužníku blízké nebo** osoby, která **tvoří s dlužníkem koncern** ²¹⁾, **byl dlužníkův úmysl této osobě znám**.
- (3) **Úmyslně zkracujícímu právnímu úkonu lze odporovat**, **byl-li učiněn v posledních 5 letech** před zahájením insolvenčního řízení.

Přednost nepl. právních úkonů

Nezapočítatelnost

§ 234

Byla-li zjištěna neplatnost právního úkonu týkajícího se majetku nebo závazků dlužníka, který lze současně považovat za neúčinný, postupuje se podle § 233 (neplatnost).

§ 238

Proti pohledávce na vydání dlužníkovy plnění z neúčinného právního úkonu do majetkové podstaty není přípustné započtení.

Vydání plnění z neúčinného právního úkonu věřiteli

§ 243

Jestliže dlužníkův **věřitel dosáhl na základě své odpůrčí žaloby**⁴⁾ **rozhodnutí o neúčinnosti právního úkonu**, *které nabylo právní moci před právní mocí rozhodnutí o úpadku*, **může se domáhat** toho, aby mu do výše jeho pohledávky **bylo vydáno plnění** z tohoto neúčinného právního úkonu;
toto plnění nemusí předat do majetkové podstaty.

PADLA... 😊

Téma příští přednášky je:
Insolvenční právo II - Způsoby
řešení úpadku